

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

<http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/sds.html>

Izdaja Slavistično društvo Slovenije
Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana

List za člane društva

Ur. Matjaž Zaplotnik

matjaz.zaplotnik@siol.net

Ljubljana, 1. decembra 2006

Letnik 10, št. 70

<http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kronika70.doc>

<http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kronika70.pdf>

ISSN 1854-1216 (tisk); ISSN 1854-1224 (e-verzija)

Člani Slavističnega društva Slovenije prejemajo glasilo brezplačno.
Izdelek se ne prodaja. Naklada te številke je 780 izvodov.

Ljudje

Sekcija izvršnega odbora IBBY sporoča, da je po dolgotrajni bolezni preminul član izvršnega odbora IBBY 2000–02, član žirije za Andersenovo nagrado 2005–06 in dobitnik Častne liste IBBY 2006, **Vasja Cerar**. Slovo od dejavnega člana, izjemnega prevajalca in urednika za mladinsko književnost pri Mladinski knjigi Založbi, je bilo v ponedeljek, 30. 10. 2006, na Žalah. Vasja Cerar, r. 1959 v Ljubljani, je prevajal filme, TV nadaljevanke in dokumentarne oddaje. Slovenskim bralcem bo ostal v trajnem spominu kot izvrsten prevajalec serije knjig o Jadranu Krtu avtorice Sue Townsend, Ezopovih basni in *Skrivnostnega primera ali kdo je umoril psa Marka Haddona*, za katero je bil uvrščen na Častno listo IBBY 2006 konec septembra 2006 na Kongresu IBBY na Kitajskem. — **Milena Mileva Blažič** <milena.blazic@guest.arnes.si>, 1. nov. 2006

Ali morda kdo ve, kdaj je umrl **Martin Cilenšek**, avtor knjige *Naše škodljive rastline v podobi in besedi* (1892)? Sprašujem zato, ker bi knjigo rad poskeniral in objavil v Wikiviru. — **Roman Maurer** <roman.maurer@amis.net>, 2. nov. 2006

Odgovor na vaše vprašanje najdete v *Enciklopediji Slovenije*, knj. 2 (str. 67). V bodoče vam za podobna vprašanja svetujem tudi uporabo referenčnega servisa *Vprašaj knjižničarja* (<http://cobiss.izum.si/>). — **Majda Ilc Hussein**, knjižničarka <majda.ilc-hussein@guest.arnes.si>, 2. nov. 2006

Na Vas se obračam zaradi vprašanja, ki se mi je porodilo ob prebiranju Prešernovih pisem in na katerega še nisem našla odgovora. [...] Pri Prešernovih pismih si ne znam razložiti, kaj pomeni v podpisu vmesni člen, okrajšava med imenom in priimkom, in sicer: Fr. Sav. Presern, France Ksav. Presern, Franz Xav. Prešeren. — **Martina Mejak** <mejak3@hotmail.com>, 9. nov. 2006

Xaver (slov. Ksaverij) je dodatek Prešernovemu krstnemu imenu, ki natančneje pove, po katerem od tridesetih svetniških Francetov je bil krščen. 3. decembra, takrat kot Prešeren, ima od njih god le Franc Xaver, s polnim imenom Francisco Javier de Jassu y Azpilcueta (7. april 1506–3. december 1552), eden od utemeljiteljev jezuitskega redu in uspešen misijonar v Indiji, Maleziji, na Japonskem in Kitajskem. Njegovi svetniški atributi so razpelo, steblo lilije, plameneče srce [se na to navezuje Neiztrohnjeno srce?]. Je zavetnik Indije, misijonov, katoliškega tiska, pomorščakov [se na to navezuje pesem Mornar?], proti viharju in kugi, za mirno smrtno uro. Za patrona razširjevalcev vere je bil proglašen šele leta 1904 [zato Črtomirjeve misijonske dejavnosti še ne moremo pripeti temu izročilu]. Ime Xaver je Prešernov patron dobil po gradu v Baskiji, na katerem se je rodil. Gl. *Ökumenisches Heiligenlexikon* (<http://www.heiligenlexikon.de/>). — **Miran Hladnik**

SZF – Slovenska znanstvena fundacija vabi k predlaganju kandidatov za priznanje *Prometej v znanosti* (posameznike, skupine raziskovalcev, popularizatorje v

znanosti, učitelj, novinarje). Med temi bo SZF izbrala kandidate za Descartesovo nagrado – http://ec.europa.eu/research/descartes/communication_en.htm.

SZF je objavila razpis za dodelitev štipendij mladim doktorantom in doktorjem znanosti – http://www.ustanova-szf.si/razpis_wfs_december06.htm. Rok: 12. dec. 2006, kontaktna oseba: dr. **Edvard Kobal** (Edvard.Kobal@ustanova-szf.si). — Oboje posredovala **Milena Mileva Blažič** <milena.blazic@guest.arnes.si>, 17. nov. 2006

»Cvetoci maj prinesel je na zemljo raj in pticki nam zapeli so,« se je glasila pesem, ki smo jo deklamirali v soli. Ne vemo ne avtorja ne kje bi se jo naslo. Če morda vi veste za izvor te pesmi, nam prosim sporočite na e-naslov. Zivimo v tujini. Hvala, — **miro argo** <miargo1@yahoo.com.ar>, 17. nov. 2006

Verjetno ste že seznanjeni, da je akad. dr. **Jože Toporišič** dobitnik Zoisove nagrade za življenjsko delo. — **Milena Mileva Blažič** <milena.blazic@guest.arnes.si>, 29. nov. 2006

Študentki iz Maribora, ki bi bila pripravljena v domačem mestu pri ostareli materi pisatelja in nesojenega ljubljanskega župana **Frančka Rudolfa** iz kupa družinske korespondence izbrskati in prekopirati nekaj Gradnikovih pisem, plačam kosilo. — **Miran Hladnik**, 30. nov. 2006

Iščem koga (tokrat brez oblube kave, kosila ali honorarja), ki bi bil pripravljen nekaj besedil slovenskih klasikov, ki jih imam v elektronski verziji, ki ne ločuje med czs in čžš, opremiti s strešicami. Namesto materialnega nadomestila bo v dnu besedila, objavljena na <http://www.ijs.si/leposl.html-12>, blestelo njegovo ime. Kontakt: miran.hladnik@guest.arnes.si. — **Miran Hladnik**, 7. dec. 2006

6. 11. 2006 ob 15.00 bo imel mag. **Tomaž Toporišič** zagovor svoje doktorske disertacije *Kriza dramskega avtorja v gledališču osemdesetih in devetdesetih let dvajsetega stoletja*. Mentor doktorske disertacije je red. prof. dr. **Vladimir Kralj** z Oddelka za primerjalno književnost in literarno teorijo. Zagovor bo v sejni sobi FF.

12. 12. 2006 ob 12.00 pa bo imela mag. **Urša Šivic** zagovor doktorske disertacije *Transformacija slovenskih ljudskih pesmi v nekaterih zvrsteh popularne glasbe v devetdesetih letih 20. stoletja*. Mentorja sta doc. dr. **Leon Stefanija** z Oddelka za muzikologijo in izr. prof. dr. **Rajko Muršič** z Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo. Zagovor bo v predavalnici 535B FF. — Oboje posredoval **Matjaž Zaplotnik**, 5. dec. 2006

Iz slavnostnega govora dr. Marije Stanonik ob podelitvi Štrekljeve nagrade prof. Janezu DOLENCU v Štrekljevi rojstni hiši, Gorjansko pri Komnu, 17. septembra 2006

5. septembra 2006 je prof. Janez Dolenc, slavist, urednik, deloma etnolog in predvsem slovstveni folklorist, dopolnil osemdeset let. Na svet je prijoval 1926 v

Četeni Ravni pod Starim Vrhom nad Poljansko dolino, na domačiji pri Tavčarju, od koder je izviral rod Ivana Tavčarja. »Uka žeja« ga je že desetletnega po treh letih osnovnega šolanja »speljala« zdoma, najprej v Gorenjo vas in nato na gimnazijo v Kranju. Že kot 14-letni dijak je med počitnicami poleti 1940 po pripovedovanju domačih začel z zapisovanjem povedk.

Z drugo svetovno vojno so Nemci kranjsko gimnazijo spremenili v nemško učiteljsišče. Da bi se izognil mobilizaciji v nemško vojsko, se je jeseni leta 1944 vpisal na gimnazijo v Celovcu. Tam je bilo nekaj slovenskih dijakov povezanih z OF. Pridružil se jim je, toda kmalu so ga prijeli gestapovci in ga sredi marca odpeljali v Dachau. K sreči so ga že 29. aprila 1945 osvobodili ameriški vojaki. 8. junija 1945 je bil spet doma, vendar zaradi hudega vnetja rebrene mreže zelo oslabil, da ni mogel takoj nadaljevati šolanja. Ta čas izkoristil za sistematično zbiranje etnološkega in folklornega gradiva. Gradivo o šegah sta s pridom uporabila v svojih knjigah Vinko Möderndorfer (*Prazniki*, 1948) in Niko Kuret (*Praznično leto Slovencev I–IV*, 1965–1970). Povedke iz tega časa iz njegove rojstne fare so zagledale beli dan v knjigi z naslovom *Kres na Grebljici* (Glasovi 22, Ljubljana 2000). Sosednji dolini na drugi strani Starega Vrha se je oddolžil z zbirko pravljic, ki jih je zbral Martin Tušek iz Martinj Vrha.

Šolanje v Kranju je nadaljeval jeseni 1947, nato pa v Ljubljani, kjer se je vpisal v 6. razred gimnazije v Vegovi ulici. Jeseni 1950 se je vpisal na ljubljansko univerzo. Poleg slovenščine ni mogel vpisati še etnologije, zato si je poiskal vso ustrezno literaturo in jo študiral sam. Leta 1952 je dobil študentsko Prešernovo za nalogo *Pripovedno blago severnega poljanskega narečja*, ki jo je pripravil pri Franu Ramovšu. Leta 1956 je diplomiral z nalogo o svojem tako rekoč rojaku Antonu Žaklju – Rodoljubu Ledinskem.

Po njegovem končanem študiju sta si Janeza Dolenca za svojega sodelavca obetala Ivan Grafenauer in Milko Matičetov na Inštitutu za slovensko narodopisje SAZU v Ljubljani. Vendar predsedstvo SAZU v osebi gosposkega Josipa Vidmarja ni bilo za to. Tako je jeseni leta 1957 Janez Dolenc postal profesor slovenščine na učiteljsišču in pozneje gimnaziji v Tolminu. Ni zakopal svojega talenta. V tridesetih letih (1957–1987) je privzgojil spoštljivo naklonjenost do slovenske etnološke in posebej slovstvene folklorne dediščine številnim generacijam učiteljev in dijakov tolminskega učiteljsišča in gimnazije. S pomočjo mladega rodu se je v čez petdeset skrbno urejenih mapah nabralo najrazličnejše etnološko in folklorno gradivo z Goriškega in Tolminskega. Iz tega gradiva so leta 1989 pri Mladinski knjigi v Ljubljani izšle *Tolminske pravljice* in leta 1992 v knjigi *Zlati Bogatin* (Glasovi 4) izbrane povedke s Tolminskega.

Janez Dolenc se kot slavist posveča zlasti primorskim književnikom. Napisal je dvoje poljudnih književnih monografij: o Simonu Gregorčiču (1989) in o Francetu Bevku (1990), strokovne članke o folklornih sestavinah v delih Franceta Bevka, Jože Lovrenčiča in Ivana Preglja. Uredništvo slovenskih klasikov mu je zaupalo urejanje *Zbranih del* Ivana Preglja. Izkazal se je tudi kot urednik *Tolminskih*

zbornikov. Svoje prvotno zamišljeno strokovno poslanstvo poskuša po upokojitvi izpolniti v slovstveni folkloristiki in etnologiji. Kot avtorja ga srečujemo v znanstvenih, strokovnih (npr. *Jezik in slovstvo*, *Loški razgledi*, *Primorska srečanja*, *Slovstvena folkloristika*, *Traditiones*) in poljudnih publikacijah (*Planinski vestnik*). Njegova bibliografija od leta 1948 do 2005 obsega krepko nad tri sto strokovnih člankov in razprav, od katerih jih je tretjina z etnološko in folkloristično tematiko in vsebujejo etnološke teme iz Poljanske doline (o pastirjevanju, košnji in drugih kmečkih opravilih, koparjenju), Tolminskega (o šegah in vražah na Tolminskih Ravnah, božičnih navadah in novoletnih šegah in verovanju, bali, kresovanju, materialni kulturi v vasi Volče) in Goriškega (o kolinah, božično-novoletnem čoku itn.), o literarjenju (Pustotnik, Lojze Hafner, Julka Fortuna, Anica Gartner) ter folkloristične članke z gradivom in komentarji. Poleg tega ne gre prezreti Dolenčevega prispevka k raziskovanju tolminskega punta. V arhivu na Dunaju je odkril koncept poročila cesarju Karlu z imeni enajstih voditeljev tolminskega punta in načinu njihove usmrčitve 23. aprila 1714. Dolenčeva bibliografija zajema tudi njegovo leposlovno ustvarjanje s planinsko, puntarsko, vojno in potresno tematiko.

V zadnjih letih profesor je Janez Dolenc v *Loških razgledih* objavljal razprave o življenju in delu svojega rojaka Gregorja Kreka, prvega profesorja slovanske filologije na Univerzi v Gradcu, ki se je poglobljeno ukvarjal z vprašanji slovstvene folklore in slovanske mitologije. Dolenc je dal Slavističnemu društvu Slovenije in Inštitutu za slovensko narodopisje pri ZRC SAZU pobudo za simpozij o njem in večina teže za postavitev spomenika v domačem kraju temu zaslužnemu Slovincu je bila na njegovih ramah. Lanskoletni simpozij ob stoletnici smrti Gregorja Kreka in današnje slavje v spomin Karla Štreklja v življenju in delu Janeza Dolenca povezuje dva moža, romantičnega, občutljivega Poljanca in realističnega, tršatega Kraševca. Oba sta vsak s svojim konceptom prva profesionalno utirala pot slovenski slovstveni folkloristiki (po njuni smrti se je ta proces ustavil za nekaj desetletij). Janez Dolenc tako poravnava, kar je bilo med njima bridkega, in s tem simbolno dopolnjuje svoje življenjsko poslanstvo.

3. junija 1956 je današnji slavljeneč, tedaj še študent, na prošnjo svojega profesorja, znamenitega prešernovslovca Antona Slodnjaka sodeloval na proslavi ob odkritju spominske plošče dr. Karlu Štreklju na njegovi rojstni hiši tu na Gorjanskem. V imenu študentov je imel kratek govor. Od tega je preteklo natanko petdeset let. In danes je Janez Dolenc spet na istem mestu: da prejme *nagrado za življenjsko delo na področju slovstvene folkloristike*. — **Marija Stanonik**

Kronika vabil, prireditev, predstavitev, dogodkov (večina jih je že mimo)

Branje sodobne slovenske književnosti v dunajskem Volkstheatru z naslovom *Schreiben am Tolmun: Literatur des slowenischen Nachbarn* bo 25. oktobra ob 19.45 v Belem salonu. Predstavili se bodo prozaisti **Esad Babačič**, **Miklavž Komelj**, **Jana Putrle Serdič**, **Tone Škrjanec**, **Maja Vidmar**, **Erika Vouk**. Brala bosta **Jennifer Frank** in **Gerd Rigauer**, moderiral bo **Peter Scherber**. 4. decembra se bo vrsta nastopov nadaljevala z dramatiko. Pripravili so jih Klub slovenskih študentov na Dunaju in Center za slovensko literaturo v Ljubljani. — **Peter Scherber** <pscherb@gwdg.de>, 20. okt. 2006

Frederick J. Newmeyer, zaslužni prof. za jezikoslovje iz Seattla, bo predaval na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje v četrtek 26. oktobra v pred. 6. Naslov predavanja: *Rare typological features: Should grammars be punished for licensing them?* — **Milena Sheppard** <Milena.Sheppard@ff.uni-lj.si>, 20. okt. 2006

Že drugo leto potekajo v času Borštnikovega srečanja v Literini knjigarni predstavitve knjižnih izdaj s področja dramatike in teatrologije. V ponedeljek, 23. oktobra 2006, vas vabimo na predstavitev knjig

Silvija Borovnik: *Slovenska dramatika v drugi polovici 20. stoletja*;

Igor Lampret: *Rabe sočutja*;

Taras Kermauner: *Kreftova in Kocbekova dramatika*;

Eugenio Barba: *Papirnati kanu*;

Jasna Vombek: *Prevzetost pogleda*;

Denis Poniž: *Ivan Cankar: Lepa Vida (poskus interpretacije)*.

Že naslednji dan pa bodo predstavljene

Evald Flisar: *Drame*;

Vinko Möderndorfer: *Mefistovo poročilo, igre in komedije*;

Matjaž Briški: *Križ*;

Janez Jalen: *Izbrani spisi III: Dramska trilogija Dom, Srenja, Bratje*.

Oba literarna večera bo vodil **Jernej Novak**. — *Literina knjigarna* <info@knjigarna-litera.org>, 20. okt. 2006

Vabimo vas na »literarni tandem« Berlin–Ljubljana, ki bo 7. novembra 2006 ob 14.40 v predavalnici 302 na FF. Gosta bosta **Kevin Vennemann** in **Mojca Kumerdej**, pogovor bosta vodili **Irena Samide** in **Tanja Petrič**. — **Tatjana Gyorkos** <Tatjana.Gyorkos@ff.uni-lj.si>, 27. okt. 2006

Mednarodna zveza in mednarodni komite za mladinsko književnost pripravljata panel o mladinski književnosti v Mehiki in v španskem jeziku, ki bo potekal 14.–16. junija 2007, v času mednarodne konference v Christopher Newport Univerza, VA v ZDA. V ta namen je možno dobiti tudi štipendijo v višini 2000 \$. Podrobne

informacije: e-naslov kkiessling@childlitassn.org, spletni strani <http://chla.wikispaces.com/>, <http://www.irscl.ac.uk/news.htm> in e-naslov Kim.Reynolds@ncl.ac.uk. — **Milena Mileva Blažič** <milena.blazic@guest.arnes.si>, 28. okt. 2006

V ponedeljek, 13. 11. 2006, ob 11:00 bo v avli ljubljanske FF otvoritev razstave o življenju in delu Samuela Becketta. Odprtje razstave ob stoletnici rojstva tega velikega irskega dramatika in pisatelja bo spremljala predstavitev *Izbranih del Samuela Becketta* v slovenskem prevodu, ki jih je v zadnjih treh letih izdala Cankarjeva založba. O svojih prevajalskih izkušnjah bo spregovorila priznana prevajalka Beckettovih del, **Tina Mahkota**. — **Glavna pisarna FF** <Glavnapisarna.fakultete@ff.uni-lj.si>, 29. okt. 2006

13. novembra ob 11. uri bo v dvorani M1 Cankarjevega doma potekala okrogla miza *Duh današnje zgodbe v filmu in literaturi*, na kateri bodo sodelovali **Marko Naberšnik** in **Andrej Košak** (Društvo slovenskih filmskih ustvarjalcev), **Maja Weiss** in **Metod Pevec** (Društvo slovenskih režiserjev) ter **Maja Novak** in **Dušan Šarotar** (Društvo slovenskih pisateljev). Pogovor bo vodil **Martin Srebotnjak**. Prireditev je umeščena v spremljevalni program letošnjega festivala *LIFFe*. Več informacij: http://www.liffe.si/index.php?menu_item=accompanyingprogramme. — **Matjaž Zaplotnik**, 29. okt. 2006

Lingvistični krožek FF v Ljubljani vabi na 838. sestanek v ponedeljek, 6. novembra 2006, ob 17.30 v predavalnici 32 v pritličju FF. Predavala bo doc. dr. **Jerneja Kavčič** z Oddelka za klasično filologijo. Tema predavanja: *Skladnja nedoločnika in deležnika v zgodnj srednjeveški grščini (predstavitev monografije)*. — **Alja Ferme** <lingvisticni.krozek@gmail.com>, 1. nov. 2006

Popotovanje iz Litije do Čateža bo v četrtek, 9. novembra. Zberemo se na ljubljanski železniški postaji ob 6.30 zjutraj. Kupite povratno karto Ljubljana–Litija (635 sit) in Velika Loka–Ljubljana (935 sit, skupaj torej 1570 sit). Vlak odpelje ob 6.50, v Litijo prispe ob 7.20. Kdor nas bo čakal v Litiji, naj pomni, da se v Litiji ne bomo zadrževali. Za pol ure pa se bomo ustavili v Šmartnem. Od tam naprej nas čaka ok. 6 ur zložne hoje do Čateža. Na Čatežu bomo predvidoma ok. 15.00. Od Čateža je do vlaka v Veliki Loki slaba ura in pol hoje (ampak navzdol). Iz Vel. Loke imamo 2 vlaka: prvega ob 16.32, drugega ob 18.39 (v Ljubljano pride ob 19.44). Večina gre na slednjega, ker nas v gostilni Ravnikar na Čatežu čaka kosilo. Kaj rabite? Čevlje, ki zdržijo 7–8 ur počasne hoje. Pot gre po asfaltu, makadamu in gozdnih stezah. Količina blata odvisna od padavin. S seboj imejte pulover, anorak, za vsak slučaj dežnik, malico, pijačo, Levstikov potopis in njegove pesmi. — **Aleš Bjelčevič** <aleksander.bjelcevic@guest.arnes.si>, 2. nov. 2006 [Vodstvo pohoda in odgovornost tako kot vedno **Aleš Bjelčevič**, **Miran Hladnik** pa vmes kakšno reče in sodeluje pri igri *kdo se boji črnega moža* ter pri Roštanu. — **Miran**]

KUD France Prešeren & Radio Slovenija predstavljata: **Jani Kovačič**, Cerberus Hotel, Jazzitette*. Priredil **Igor Lunder**, izvajajo **Jani Kovačič** & Big Band RTV Slovenija, dirigent **Igor Lunder**, četrtek, 9. novembra 2006 ob 20. uri, Radio Slovenija – Studio 14. — **Jani Kovačič** <jani.kovacic@siol.net>, 28. okt. 2006

Šolski muzej vabi v svoje prostore na Plečnikovem trgu 1 v Ljubljani na odprtje razstave *Hiše učenosti v Ljubljani na starih razglednicah*, ki bo v sredo, 8. novembra 2006, ob 12. uri. — **Aleš Bjelčevič** <aleksander.bjelcevic@guest.arnes.si>, 2. nov. 2006

Šola iz leta 1900. Slovenski šolski muzej v četrtek, 9. novembra 2006, ob 17.00. Pri učni uri prirodopisa učenci spoznavajo mačko. Pod strogim očesom »gospodične učiteljice«, oblečene po modi iz konca 19. stoletja, so učenci »v živo« pri pouku, kakršnega so obiskovali njihovi vrstniki pred sto leti. Okusijo tudi čar takratnih disciplinskih ukrepov: tepež z leskovo palico, klečanje v kotu in sedenje v oslovski klopi. Uporabljajo šolske potrebščine, kot so jih učenci v šoli preteklih dni in pišejo s kredo po tablici. Na učni uri prirodopisa učenci spoznavajo mačko; v *Drugem berilu* iz leta 1895 preberejo zgodnico o mački in se pogovarjajo o starih slovenskih pregovorih o tej živali, temeljito si jo ogledajo tudi s pomočjo starega šolskega učila. Učno uro interpretira **Taja Gubenšek** in traja 45 minut. Obvezna je predhodna prijava na telefon 01/ 25 13 024 ali 25 13 127. — **Aleš Bjelčevič** <aleksander.bjelcevic@guest.arnes.si>, 3. nov. 2006

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (<http://odmev.zrc-sazu.si/zrc/modules.php?name=insti&ime=1>) in Založba ZRC (http://zalozba.zrc-sazu.si/index.php?q=sl/taxonomy_menu/3/37) vabita na predstavitev novih publikacij iz zbirke *Linguistica et philologica*: **Jože Toporišič**, *Besedjeslovne razprave*, in **Nataša Jakop**, *Pragmatična frazeologija*. Tiskovna konferenca bo v četrtek, 9. novembra 2006, ob 11. uri v Prešernovi dvorani SAZU, Novi trg 4/pritličje, Ljubljana. Nove knjige s področja literarne vede so na spletni strani http://zalozba.zrc-sazu.si/index.php?q=sl/taxonomy_menu/3/40. — **Varja Cvetko Orešnik**

Univerza v Novi Gorici (<http://www.p-ng.si/si/>; Fakulteta za slovenske študije Stanislava Škrabca) in Občina Kobarid vabita na *Simpozij o Simonu Gregorčiču*, ki bo v petek, 10. novembra 2006 v Domu Andreja Manfrede v Kobaridu. Na simpoziju bodo sodelovali **M. Glavan**, **A. Bjelčevič**, **D. Poniž**, **F. Ferluga Petronio**, **M. M. Blažič**, **T. Jamnik**, **D. Lavrenčič Vrabec**, **V. Nartnik**, **T. Sajovic**, **B. Kravos**, **D. Bandelli**, **I. Prosenc Šegula**, **Z. Božič**, **L. Bratuž**, **B. Marušič**, **S. Fatur** in **M. Grgič**. — **Barbara Pregelj**

Podjetje za promocijo kulture FRANC-FRANC in revija *Otrok in knjiga* vabita na enajsto srečanje *Oko besede*, ki bo v petek, 17. novembra 2006. Gre za 11. srečanje slovenskih mladinskih pisateljev. Ob tej priložnosti bo organiziran simpozij na temo *Mladinska književnost v šolskih berilih*. Program je na spletni strani

<http://www.franc-franc.si/index.php?option=content&task=view&id=65&Itemid=102> — **Darka Tancer Kajnih** in **Franci Pust**

AGRFT razpisuje scenarišni natečaj (<http://www.agrft.uni-lj.si/aktualno/novice/2006102700020308>) za Grossmannovo nagrado 2006. Besedilo razpisa je na spletni strani http://www.agrft.uni-lj.si/o_akademiji/nagrade_in_priznanja/grossmannove_nagrade/. Rok za oddajo je 11. december 2006. Na spletni strani AGRFT je dostopen program (tudi v slovenščini na <http://www.celtx.com/download.html>) za pisanje scenarijev: <http://www.celtx.com/>.

Pionirska knjižnica v Ljubljani vabi na novembrsko *Strokovno sredo*, ki bo 8. novembra 2006 ob 9.30 v Cankarjevem domu (dvorana M3). Tematika novembrskega srečanja so predstavitve preglednega in priporočilnega seznama 2005. Na Strokovni sredi bodo sodelovali **Ida Mlakar**, **Tilka Jamnik**, **Darja Lavrenčič Vrabec** in **Vojko Zadavec**. Udeleženci bodo dobili tudi seznam v tiskani in spletni obliki (http://www.lj-oz.sik.si/letni_tematsko_priporocilni_seznam.htm in http://www.lj-oz.sik.si/izbor_mla_knjig.htm). Kontaktna oseba je **Jakob Jaša Kenda** (jakob.kenda@lj-oz.sik.si).

Boris A. Novak vabi na predavanje iz Primerjalne verzologije 7. novembra ob 14:00 v predavalnici 15 v pritličju FF. Gost bo ameriški pisatelj, kritik in univerzitetni profesor **Robert Murray Davis**. Predaval bo o sonetu in drugih uveljavljenih pesniških oblikah v ameriški poeziji.

Kosovela knjižnica Sežana vabi na strokovno srečanje na temo Razsežnost branja 9. novembra ob 16:00 v Kosovelovi knjižnici Sežana. — Zgornja obvestila posredovala **Milena Mileva Blažič** <milena.blazic@guest.arnes.si>, 3. in 6. nov. 2006

Tiskovna konferenca ob predstavitvi novih publikacij FF, 9. novembra 2006 ob 11. uri v predavalnici 526:

Valentin Kalan, *Umetnost in resnica: prispevki k filozofiji umetnosti in aletheologiji*;

Jana Rošker, *Iskanje poti: spoznavna teorija v kitajski tradiciji, II. del – zaton tradicije in obdobje moderne*;

Miha Pintarič, *Le roman courtois*;

Miha Javornik (ur.), *Zbornik Literatura in globalizacija (K vprašanju identitete v kulturah centralne in jugovzhodne Evrope v času globalizacije)*. — **Maja Avsenik** <dekanat@ff.uni-lj.si>, 6. nov. 2006

Lingvistični krožek FF vabi na 839. sestanek v ponedeljek, 13. novembra 2006, ob 17.30 v predavalnici 32 v pritličju FF. Predavala bo **Ida Naomi** z Oddelka za azijske in afriške študije FF. Tema predavanja: *Japonska slovnična kategorija ZI/TA in prehodnost/neprehodnost v evropskih jezikih*. Predavanje bo v japonsčini

in bo sproti prevajano v slovenščino. — **Alja Ferme**
<lingvisticni.krozek@gmail.com>, 7. nov. 2006

Založba SAZU izloča iz svojega založniškega fonda nekaj naslovov. Med njimi so *Pisma Matija Čopa*, 1 in 2, *Čopovi galicijski dopisniki*, Rotar: *Korespondenca med Franom Ramovšem in Aleksandrom Beličem*, *Pisma Frana Levca*, *Pisma Frana Govekarja*, *Pisma slovenskih protestantov*, *Razprave SAZU*, II. razred, Razred za filološke in literarne vede, 8 (1970), 11 (1987), 13 (1990), 16 (1997), Fran Ramovš: *Zbrano delo 1*, *Alpes Orientales V*. Publikacije so dostopne vsak delovni dan med 8. in 15. uro na hodniku hiše Novi trg 5. — **Drago Samec**
<drago.samec@zrc-sazu.si>, 7. november 2006

Prva skupna prireditev kulturnih organizacij Slovencev iz Avstrije, Italije in Madžarske bo v soboto, 11. novembra 2006, ob 19.30 uri v kulturnem domu v Pliberku. 10. novembra bo ta prireditev doživela premiero v viteški dvorani v Križankah v Ljubljani. Nato bodo gostovanja v Mariboru, v Trstu in v Monostru. Prireditev z geslom *Preko mej* prikazuje nekaj utrinkov iz kulturnega življenja Slovencev iz Avstrije, Italije in Madžarske in skuša opozoriti na to, da bi bilo potrebno kulturne dosežke Slovencev zunaj Slovenije v večji meri integrirati v celoten kulturni program slovenskega naroda, predvsem naj bi bili bolj prepoznavni v Republiki Sloveniji. Spored: otroški kabaret *Svet je kakor ringa raja* (SPD Zarja Železna kapla), odlomek iz gled. predstave *Stara garda* (PD Štandrež, Italija), film *Bungalov 18* (filmska skupina KKZ), odlomek iz gled. predstave *Prvi šolski dan* (Mlado porabsko gledališče, Madžarska), šansoni iz cikla *Zasul si me z zvezdami* (Andrejka Možina, Trst, Italija). Scenarij in realizacija: **Igor Cvetko** (Ljubljana), povezovalka: **Barbara Žefran** (Ljubljana). Več na http://www.kkz.at/preko_mej.html. — **Andrej Lampichler** in **Janko Malle** (Krščanska kulturna zveza in Slovenska prosvetna zveza)
<institut.urban.jarnik@ethno.at>, 8. nov. 2006

3. *Knjige v gibanju* & 3. rojstni dan Knjigarne Azil – 10. novembra 2006 v Kavarni SEM na Metelkovi. Knjižni sejem *Knjige v gibanju*, ki letos že tretjič poteka pod okriljem Knjigarne Azil, ponuja knjige z lepotnimi napakami. Gre za poškodovane izvode izdaj slovenskih založb, ki bodo obiskovalcem in obiskovalkam na voljo zelo poceni. Namen sejma je spraviti v gibanje knjige, ki se po krivici prašijo na spodnjih policah skladišč. V času sejma bo potekala tudi Azilova akcija velikega znižanja tuje literature. — **Simona Klemenčič** <klemencics@zrc-sazu.si>, 8. nov. 2006

10. novembra 2006 ob 13. uri se bo na internetnem radiu Kaos pričela serija tedenskih oddaj o književnosti. Naslov oddaje je *Brez naslova*, voditelj je **Goran Dekleva**. *Brez naslova* lahko poslušate vsak petek na <http://www.radiokaos.info/> ali pa na 60. TV-kanalu Ljubljanskega kabla.

14. novembra 2006 ob 21.30 v klubu Gromka na Metelkovi bosta na branju revije *Literatura* pesniška kritika **Alenka Jovanovski** in **Robert Titan Felix** prebirala in argumentirala svoj izbor najpesmi.

Revije *Literatura* gostuje v celjski Antiki. 16. novembra 2006 ob 19. uri bodo pesmi iz svojih Prišlekov (knjižna zbirka LUD-a Literatura) brali **Robi Simonišek** (*Potopljeni katalog*), **Jure Jakob** (*Tri postaje, Budnost*) in **Tone Škrjanec** (*Noži, Koža*).

Ob sobotah in nedeljah lahko ob 19.50 in polnoči na radiu Radio Študent (89,3 MHz ali <http://www.radiostudent.si/>) poslušate pesniško oddajo *Rimo v eter – rimo v veter* z avtorskimi interpretacijami slovenskih in tujih pesnic in pesnikov. — Zgornja obvestila posredovala **Petra Koršič** <petrakorsic@yahoo.com>, 10. nov. 2006

Literina knjigarna vabi: na literarno glasbeni večer pesnika in kantavtorja **Tadeja Vesenjaka** 14. 11. ob 19. uri, pogovor bo vodila **Simona Kopinšek**; na literarno-esejistični večer z **Tonetom Dodlekom** 23. 11. ob 19. uri, voditelj večera bo **Robert Titan Felix**; na literarni večer 30. 11. ob 19:00 z avtorji LUD Literatura (predstavili se bodo trije avtorji iz pesniške zbirke Prišleki).

Program KID KIBLA vabi na literarni večer 9. novembra ob 20. uri v MMC Kibla, kjer lahko brez predhodne prijave sodelujete v proznem mnogoboju. Edini pogoj je 7-minutni nastop, kjer predstavite svoje delo. Več informacij: <http://www.kibla.org/>.

PreGlej in KUD Sodobnost International vabita na delavnice dramskega pisanja od 1. 12. do 8. 12. Mentorji so **Jason Grote**, **Young Jean Lee** in **Ruth Margraff**. Za več informacij kliknite na spletno stran <http://www.pre-glej.si/>, za prijavo Pre-glej@guest.arnes.si.

Projekt *Poezija sosedov* vabi 13. novembra ob 20. uri v prostore Društva slovenskih pisateljev na literarni večer dvojezičnega branja poezije **Hansa Thilla**. Prevode bo brala **Urška P. Černe**. — Zgornja obvestila posredovala **Milena Mileva Blažič** <milena.blazic@guest.arnes.si>, 9. nov. 2006

Na Inštitutu za slavistiko Univerze v Gradcu bo 17. novembra potekal 6. slovenistični simpozij z naslovom *Z obrobja v ospredje*, ki ga organizirata Inštitut za slavistiko Univerze v Gradcu in Slovenski znanstveni inštitut na Dunaju. Seznam predavanj: **Marko Jesenšek**: Perspektive slovenščine v bolonjskem univerzitetnem prostoru, **Marko Stabej**: Razvoj sodobne slovenščine, **Vesna Mikolič**: Večjezičnost na Primorskem, **Miran Košuta**: Primorska literatura s posebnim poudarkom na Bartolu. — **Andrejka Žejn** <andrejka.zejn@guest.arnes.si>, 13. nov. 2006

Na Brjrah so ob stoti obletnici smrti Simona Gregorčiča odprli spominsko sobo Simona Gregorčiča in mu odkrili ploščo. Iz Kobarida je bil pesnik premeščen v bližnji Branik (Rihenberga), v novi župniji mu je gospodinjila sestra Katarina, ki pa

se je poročila na Brje, k Čebren, kjer je sedaj spominska soba. Na Brjah, uro hoda od Branika, je Gregorčič večkrat prespal /.../. — **Lidija Golc** <Lidija.Golc@guest.arnes.si>, 13. nov. 2006

Glasbena matica Trst in Založba ZRC vabita na predstavitev knjige *Trst: umetnost in glasba ob meji v dvajsetih in tridesetih letih XX. stoletja, Zbornik mednarodnega simpozija* (ur. Tatjana Rojc). Predstavitve bo v torek, 14. novembra 2006, ob 12. uri v Prešernovi dvorani SAZU v Ljubljani. — **Tinka Selič** <tinka@zrc-sazu.si>, 13. nov. 2006 [5. decembra, se bo podobna predstavitev zgodila v Dvorani pokrajinskega sveta na sedežu Pokrajine Gorica na Korzu v Italiji. — **tatluc** <tatluc@alice.it>, 1. dec. 2006]

Vabljeni na debatni večer Slovenskega PEN, ki bo v četrtek, 23. novembra, ob 19. uri v dvorani DSP, Tomšičeva 12. Pogovarjali se bomo o literaturi in (novih) medijih. Uvodne misli bodo prispevali **Andrej Blatnik**, **Gregor Podlogar** in **Peter Purg**. Večer bo povezovala **Manca Košir**. — **Boža Krakar Vogel** <boza.krakar@guest.arnes.si>, 13. nov. 2006

Jezikovnotehnoški abonma (Jota) spet pripravlja nove dobrote. Prvo srečanje nove sezone bo v ponedeljek, 20. novembra 2006, ob 17.00 v jedilnici 325 na FF, in sicer bo dr. **Ljupco Todorovski** (FU in IJS) podal *Uvod v rudarjenje podatkov*. Program Jote in arhiv bivših predavanj najdete na <http://lojze.lugos.si/jota>. — **Špela Vintar** <spela.vintar@guest.arnes.si>, 14. nov. 2006

Narodni galeriji v Ljubljani bo od 16. novembra 2006 do 21. januarja 2007 odprta razstava Srednjeveških rokopisov iz Žičke kartuzije (1160–1560). Na razstavi bo razstavljenih 29 originalnih rokopisov, in sicer: dvajset iz Gradca (Universitätsbibliothek), trije iz Dunaja (Österreichische Nationalbibliothek), dva iz Celja (Zgodovinski arhiv) in štirje iz Ljubljane (NUK). Več informacij: http://www.ng-slo.si/default.asp?k=razstava_dogodek&rid=167.

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in Založba ZRC vabita na predstavitev knjižnih novosti: **Pavle Merkû**: *Krajevno imenoslovje na slovenskem zahodu* (Zbirka Linguistica et philologica, 15); **Nataša Komac** in **Vera Smole** (ur.): *Ovčja vas in njena slovenska govorica /Valbruna e la sua parlata slovena*. Tiskovna konferenca bo v četrtek, 16. novembra 2006, ob 11. uri v Prešernovi dvorani SAZU v Ljubljani. — Oboje posredoval **Matjaž Zaplotnik**, 15. nov. 2006

Lingvistični krožek FF vabi na 840. sestanek v ponedeljek, 20. novembra 2006, ob 17.30 v predavalnici 32 v pritličju FF. Predaval bo **Daniel Holl** z Oddelka za germanistiko FF. Tema predavanja: *Dispositions, abilities and possible worlds – the semantics of dispositional and its implications (not only) for German*. Predavanje bo v angleščini. — **Alja Ferme** <lingvisticni.krozek@gmail.com>, 15. nov. 2006

V soboto, 18. 11. 2006, bo v Kulturnem domu v Braniku ob 16. uri slovesna proslava ob 100-letnici smrti Simona Gregorčiča. Slavnostni govornik bo **Matjaž Kmecl**. — **Petra Gabriel** <petragabriel@yahoo.com>, 15. nov. 2006

Osrednja šolska prireditev ob 100-letnici Gregorčičeve smrti bo pod naslovom *Le poj, o ptiček, poj!* 24. novembra 2006 v OŠ Simona Gregorčiča v Kobaridu ob 18.00. Sodelovali bodo tudi učenci dvojezične šole v Špetru, govoril pa bo akademik **Ciril Zlobec**. Več o projektu *Gregorčičevo leto* si oglejte na <http://www2.arnes.si/~osngsg1s/>. — **Knjižnica OŠ Kobarid** <knjiznica.os-sg-kobarid@guest.arnes.si>, 17. nov. 2006

Ob blizajoci se 80-letnici smrti slovenske in hrvatske pisateljice Zofke Kveder, ki je v Zagrebu umrla 21. novembra 1926, bo to nedeljo, 19. novembra 2006, ob 18.05, na 3. programu radia Slovenija (Ars) predvajana oddaja iz cikla *Spomini, pisma, potopisi* s slovenskimi prevodi odlomkov iz pisateljicine hrvatske korespondence z njeno hčerjo **Vladimiro Jelovsek**. Prijazno vabljeni k poslušanju. — **Vladka Tucovič** <vladka.tucovic@guest.arnes.si>, 17. nov. 2006

Novičke iz Trsta. — Pred nedavnim je v posebnem zborniku Višje šole za prevajalce in tolmače na tržaški univerzi (Scuola superiore di lingue moderne per interpreti e traduttori) izšla zanimiva razprava **Marije Pirjevec** Tipologija slovenske literature in France Prešeren. — V *Primorskih novicah* je 17. novembra izšel intervju **Danice Petrovič** z **Miranom Košuto**, »prvim predsednikom Slavističnega društva Slovenije, ki ni iz matične Slovenije«. — Razvoj univerzitetnega poučevanja slovenščine na Univerzi v Trstu in na slovenistiki Univerze v Novi Gorici je predstavil **Zoltan Jan** v dveh zaporednih oddajah (*Trojna spirala* 16. in 23. novembra). Oddaje ureja mag. **Moja Dvořák**. — **Zoltan Jan** <Zoltan.Jan@siol.net>, 18. nov. 2006

Poziv za referate v sekciji »Sprachwissenschaft-Linguistics« na univerzi Freiburg v Breisgau (7.–9. marca 2007). Več o tem na <http://www.informatik.uni-freiburg.de/gfkl/index.html>. — **Peter Grzybek** <peter.grzybek@uni-graz.at>, 18. nov. 2006

Festival ustvarjalnosti in svobodne kulture *Ustvarjalna gmajna!*. Ljubljanski laboratorij za digitalne medije in kulturo pri KUD France Prešeren (Ljudmila) prireja drugi festival ustvarjalnosti in svobodne kulture, festival del z licenco *Creative Commons* (<http://creativecommons.si/>) in drugih odprtih del. Program (<http://creativecommons.si/node/68>) pripravlja skupina sodelavcev iz slovenske CC skupnosti: **Luka Frelih, Dejan Habicht, Špela Kučan, Dunja Kukovec, Alenka Pirman, Luka Prinčič, Domen Savič, Igor Španjol in Jaka Železnikar**. Projekt *Creative Commons Slovenija* je skupni projekt Ljudmile in Inštituta za intelektualno lastnino. Več gradiva: <http://creativecommons.si/node/34>.

Festival bo v torek, 5. decembra 2006 v Kiberpipi v Ljubljani. Festival je odprt za vse avtorje, producente, kustose, založnike, odjemalce in druge, ki podpirajo idejo svobodne kulture. Edini pogoj za sodelovanje je objava odprtega in prosto

dostopnega dela v digitalni obliki (recimo pod eno izmed CC licenc). Zakaj? Ker je internet medij, ki je ponudil izjemne priložnosti za nove načine ustvarjanja in širjenja del, obenem pa omogočil tudi epidemične kršitve avtorskih pravic. Vse skupaj je privedlo do pravnega in tehnološkega zaklepanja del in s tem do zaviranja ustvarjalnosti, obenem pa je spodbudilo javno razpravo o položaju avtorja v času digitalne produkcije. Licence *Creative Commons* so reakcija na aktualni globalni tehnološki obrat. Nastajajo alternativni sistemi, ki se zavzemajo za svobodno kulturo in naš festival je del teh prizadevanj. Projekt *Creative Commons Slovenija* je skupni projekt Ljudmile in Inštituta za intelektualno lastnino. — **Jaka Železnikar** <jaka@jaka.org>, 21. nov. 2006

[Teden dni pozneje.] V popoldanskem delu festivala *Ustvarjalna gmajna!* bo na ogled/poslušanje/branje/igranje prek 50 del, ki so jih avtorji poslali na poziv Creative Commons Slovenija. Večerni program pa bo ponudil refleksijo na področju svobodne kulture. Z gosti festivala bomo govorili o konkretnih projektih in primerih dobre prakse, ki zagovarjajo »pravico do branja« (modeli prostega pretoka znanstvenih del) in »pravico do pisanja« (ustvarjanje odprtih enciklopedij, DIY medijev) ter ob izvrstnih predvajanih oz. razstavljenih avtorskih delih razpravljali o posebnostih produkcije in distribucije odprtih del v kontekstu prevladujočih zakonitosti kulturne industrije (npr. vloga posredniških, kolektivnih organizacij). — **Alenka Pirman** <alenka.pirman@guest.arnes.si>, 29. nov. 2006 [Na festivalu bomo predstavili tudi seminarski projekt *Slovenski literarni zgodovinarji v Wikipediji!*, gl. http://sl.wikipedia.org/wiki/Wikipedija:WikiProjekt_Slovenski_literarni_zgodovinarji — Miran Hladnik]

CMEPIUS – Center RS za mobilnost in EU programe v sodelovanju z MŠŠ na otvoritveno konferenco EU programa *Vseživljenjsko učenje*, ki bo 11. decembra 2006 v hotelu Mons v Ljubljani. Za udeležbo je potrebna e-prijava. Udeležba je brezplačna. Rok prijav je do 25. novembra na spletnem naslovu <http://lp-cmepius.si/>. — **Miran Hladnik**, 21. nov. 2006

Gledališče Glej v sklopu festivala dramske pisave *Preglej Na Glas!* (<http://www.pre-glej.si/>) vabi 27. novembra ob 17.00 na okroglo mizo med dramatikami in gledališkimi institucijami. Okroglo mizo bo moderiral **Rok Vevar**. — **Matjaž Zaplotnik**, 22. nov. 2006

LK FF vabi na 841. sestanek v ponedeljek, 27. novembra 2006, ob 17.30 v predavalnici 32 v pritličju FF. Predavala bo **Jasmina Markič** z Oddelka za romanske jezike in književnosti FF. Tema predavanja: Predstavitev špansko-slovenskega in slovensko-španskega slovarja. — **Alja Ferme** <lingvisticni.krozek@gmail.com>, 21. nov. 2006

Na naslov Kluba koroških Slovencev v Ljubljani je že prišlo vabilo na podelitev priznanj Urada za Slovence po svetu trem slovenskim Dunajčanom: v četrtek, 30. 11., ob 18. uri bo v dvorani Slovenskega znanstvenega inštituta na Dunaju

(Seilerstätte 2) priznanje mdr. prejela **Katja Sturm-Schnabl**. — *Janez Stergar* <janez.stergar@guest.arnes.si>, 23. nov. 2006

Drugi posvet o vlogi in perspektiva humanistike v Sloveniji in Evropi Center Evropa v Ljubljani (29. november 2006). Sodelujoči: **Niko Grafenauer**, **Boštjan Žekš**, **Andreja Kocijančič**, **Lucija Čok**, **Marko Jesenšek**, **Dean Komel**, **Igor Grdina**, **Frane Adam**, **Rudi Rizman**, **Oto Luthar**, **Vesna Mikolič**, **Janko Kos**, **Janez Juhant**, **Darko Darovec**, **Peter Volasko**, **Stane Granda**, **Bojan Borstner**, **Jožef Muhovič**, **Neda Pagon**, **Damjan Prelovšek**, **Barbara Jaki**, **Igor Škamperle** in **Bernard Nežmah**. — *Aleš Bjelčevič* <aleksander.bjelcevic@guest.arnes.si>, 24. nov. 2006

Tomaž Šalamun in njegov prevajalec v nemščino **Fabjan Hafner** sta dobitnika nagrade za evropsko poezijo. Nagrado bosta uradno prejela na bienalnem pesniškem festivalu Lyrikertreffen maja 2007 v Münstru. Gl. <http://www.muenster.de/stadt/presse.html> in <http://www.lyrikertreffen.muenster.de/treffen.html>.

Založba Ved vabi na tiskovno konferenco ob izidu štirih novih knjig **Denisa Poniza**, **Iztoka Vrhovca**, **Dušana Škodiča** in **Franja Franciča**. Dobimo se v torek, 28. 11. 2006, ob 11h v jazz klubu Gajo v Ljubljani. Več informacij na <http://www.svarun.org/>. — *Stiki z javnostjo Založbe VED* <zalozbaved-pr@svarun.org>

Vabimo vas na predstavitev uvodne številke mesečnika *Strip Bumerang: revija svetovnih vrhuncev stripa*, ki bo v celjskem Metropolu 30. novembra ob 19.00 uri. — *Vojko Volavšek* (studio.risar@siol.net) — Vsa tri obvestila posredoval *Matjaž Zaplotnik*, 24. nov. 2006

Na videmski univerzi je potekal 9. in 10. novembra v okviru projekta Mednarodnega centra za plurilingvizem (Centro internazionale per il plurilinguismo) mednarodni simpozij o književnem plurilingvizmu. Odvijal se je v treh sekcijah: za klasično filologijo, romanske in slovanske jezike. Sekcije so organizirali in jim predsedovali **Renato Oniga**, **Sergio Vatteroni** in **Fedora Ferluga-Petronio** z videmske univerze. Simpozija so se udeležili profesorji in raziskovalci iz raznih evropskih držav: iz Italije, Nemčije, Francije, Belgije, Irske in Hrvaške. Namen simpozija je bil seznaniti jezikoslovce in književnike pa tudi širše občinstvo s problematiko književnega plurilingvizma od antike do današnjih dni. — Na slavistični sekciji so nastopili **Remo Faccani** z videmske univerze, ki je govoril o metričnih kontaminacijah ruske poezije na začetku 20. stoletja, **Aleksander Naumow** z beneške univerze Ca' Foscari, ki je ponazoril liturgično problematiko Ukrajincev v 17. stoletju, in skupina hrvaških raziskovalcev: z zagrebške univerze **Pavao Knezović** s temo Plurilingvizem v delih frančiškana Petra Bakule (1810–1873), **Slavica Stojan** z referatom Plurilingvizem v komedijah Marina Držića, **Cvrtko Milanja** s temo Plurilingvizem v delih hrvaških romantičnih pesnikov, poleg tega pa še pesnik **Danijel Načinović** in prevajalka

Vanesa Begić iz Pule (Društvo hrvaških pisateljev). **Načinović** je spregovoril o lastni pesniški produkciji v štirih jezikovnih registrih (v hrvaščini, italijanščini, čakavskem narečju in čakavskem govoru rodnega Labina), **Vanesa Begić** pa o dubrovniškem književniku Luki Paljetku in o plurilingvizmu v njegovem romanu *Skroviti vrt* (*Skriti vrt*), posvečenem dubrovniški pesnici **Cvijeti Zuzorić**, ki je v 16. stoletju navdihnila celo vrsto dubrovniških literatov, pa tudi italijanskega pesnika Torquata Tassa. — Simpozij je ena izmed številnih pobud v okviru projekta o književnem plurilingvizmu videmske univerze, ki je v preteklosti organizirala tudi druge simpozije in objavila niz zbornikov na to temo. — **Fedora Ferluga Petronio** <fedora.ferluga@uniud.it>, 27. nov. 2006

V sredo, 29. 11. 2006, ob 16.00 bo v okviru Knjižnega sejma v Cankarjevem domu debatna kavarna Literatura in cenzura v Srbiji (Izkušnja pisateljvanja pod Miloševićevim režimom in po njegovem padcu. V kolikšni meri so tendence, ki se skrivajo za cenzurnimi pritiski v obeh obdobjih, enake? Ali se s podobnimi pritiski srečuje tudi slovenska literatura? In kaj je konec koncev z znamenito samocenzuro?). Gost bo srbski avtor **Marko Vidojković**. — **Đurda Strsoglavec** <durda.strsoglavec@guest.arnes.si>, 28. nov. 2006

Serijski branj revije *Literatura*. V sredo, 29. novembra 2006, ob 21.30 ste vabljeni v Gromko na Metelkovo, kjer bodo na večeru *Tri zgodbe – tretjič* svojo prozo brali **Neje Gazvoda**, **Manka Kremenšek Križman** in **Polona Glavan**. — *Slem*: prijava in vabilo. Do 5. decembra imate čas, da se prijavite na 4. ljubljanski pesniški slem, ki ga v sodelovanju s KUD-om France Prešeren in Radiem Študent organizira *Literatura*. Slem je tekmovanje v živem, odrskem izvajanju lastne poezije. Prijave pošljite na ludliteratura@yahoo.com ali na LUD Literatura, Gosposka 10, Ljubljana. — V četrtek, 7. decembra 2006, ste vabljeni v KUD France Prešeren, kjer se bo ob 20. uri začel 4. jubilejni pesniški slem, tekmovanje v odrskem izvajanju lastne poezije, in sicer brez pripomočkov, brez preoblek, brez pomagačev, na pamet, največ pet minut. Kot posebni gost bo nastopil lanskoletni zmagovalc **Boštjan Gorenc – Pižama**, ki bo poleg **Petre Koršič** in občinstva tudi član žirije. Moderator slema – kot vedno doslej – **Dražen Dragojević**. Nad vsem bo bedel oče ljubljanskega slema **Gregor Podlogar**. — **Petra Koršič** <petrakorsic@yahoo.com>, 27. nov. 2006

Iztok Geister bo predstavil svojo najnovejšo esejisticno knjigo *Popotovanje od Pirana do Ankarana* to sredo, 29. 11. 2006, ob 12.00, v jazz klubu Gajo na Beethovnovi 8 v Ljubljani. — **Vladka Tucovič** <vladka.tucovic@guest.arnes.si>, 25. nov. 2006

Korporacija Oracle (<http://www.oracle.com/>), ki je glavni svetovni producent programja za upravljanje informacij, išče sodelavce za svoj Global Finance Information Center v Indiji (<https://irecruitment.oracle.com/>). Strokovni sodelavec za slovenski jezik bo v pomoč Oraclovim strankam v Sloveniji. Pošljite svojo prijavo na sonu.mishra@oracle.com. — **Sonu Mishra** <sonu.mishra@oracle.com>, 27. nov. 2006

Mednarodna konferenca *National Russian Corpus in Teaching Humanities*, Moskva, 19.–20. aprila 2007. Gl tudi <http://www.ruscorpora.ru/> in http://new.hse.ru/sites/conf_rus_lang. — *Nina Dobrushina* <ndobrushina@hse.ru>, 27. nov. 2006

Pionirska knjižnica v Ljubljani vabi na reševanje t. i. megakviz. Podrobnosti so na spletni strani <http://www.koz.si/megakviz>. Kontaktna oseba: **Tilka Jamnik**.

Prva mednarodna konferenca s področja mladinske književnosti v Indiji. Kontaktna oseba **Anto Thomas Chakramakkil** (antoct@yahoo.co.in). Tematika konference je sodobna mladinska književnost, interdisciplinarnost, fantastična pripoved, literarna teorija, slikanice in filmi s fantastično vsebino. Rok: 10. december 2006. — *Milena Mileva Blažič* <milena.blazic@guest.arnes.si>, 28. nov. 2006

Danes je bilo v Sloveniji kakih dvesto kulturnih prireditev ob Prešernovem rojstnem dnevu. Ena izmed njih je bila v Kulturnem centru v Rogaški Slatini. Poimenovali smo jo *Prešerni dan kulture* oziroma *Pesniški maraton*. S svojimi pesmimi je nastopilo devet slatinskih pesnikov, vmes pa so predstavili nekaj Prešernovih pesmi in drobcev iz Prešernovega življenja ter vse popestrili z glasbenimi točkami. Tudi sam sem nastopal s svojimi pesmimi in s Prešernom. Dvorana Kulturnega centra sicer ni bil polna, vendar pa so bili obiskovalci navdušeni nad dogodkom. — *Jože Lipnik* <joze.lipnik@uni-mb.si>, 3. dec. 2006

22. knjižni sejem bo potekal od 29. 11. do 3. 12. 2006 v Cankarjevem domu v Ljubljani. Predstavila se bo tudi Založba Litera. V četrtek, 30. 11. 2006 ob 10. uri bo v Klubu Cankarjevega doma Tiskovna konferenca knjižne zbirke *Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev*, ki letos slavi 60. obletnico svojega izhajanja. Predstavili bomo letošnje novitete:

Edvard Kocbek: *Zbrano delo*, 3. knjiga, uredil: Andrej Inkret.

Dominik Smole: *Zbrano delo*, 1. knjiga, uredil: Goran Schmidt.

Ludvik Mrzel: *Zbrano delo*, 1. knjiga, uredil: Dušan Moravec.

France Bernik: *Ivan Cankar*, Monografija.

— *Jana Skaza* (jana.skaza@zalozba-litera.org), 28. nov. 2006

Program 1. Dnevov Humanistike, ki jih organizira Fakulteta za humanistične študije v Kopru, mdr. vključuje te prireditve:

– Novinarska konferenca (predstavitev nove katedre za srednjeevropske študije na UP FHŠ ter donacije avstrijskega ministrstva);

– Okrogla miza *Prenova študijskih programov 3. stopnje po bolonjski konvenciji v okviru projekta Prenova študijskih programov na področju humanistike in družboslovja*;

– **Nadežda Starikova**, Pregled rusko-slovenskih stikov na področju humanističnih študij. — *Mateja Jemec Tomazin* <mateja.jemec@fhs.upr.si>, 28. nov. 2006

Posvet o jeziku znanosti in visokošolskega izobraževanja na Slovenskem bo v petek, 8. 12. 2006, ob 10. uri v Hribarjevi dvorani Univerze v Ljubljani.

Organizacijski odbor: **Ada Vidovič Muha, Tomo Korošec, Monika Kalin Golob, Marko Stabej**. — **Alenka Jelen** <alenka.jelen@fdv.uni-lj.si>, 29. nov. 2006

Na spletni strani CMEPIUS – Centra za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (http://www.cmepius.si/Novice/NW/Program_Vsezivljenjsko_ucenje_sprejet) je Sklep o uvedbi programa *Vsezivljenjsko učenje* od 1. 1. 2007–31. 12. 2013. Na isti spletni strani so še vabila oz. informacije o seminarjih in predavanjih ter razpisih (<http://www.cmepius.si/aktualno/Seminarji>, <http://www.cmepius.si/aktualno/Razpisi>). Na voljo so spletne povezave za Socrates, Leonardo, eLearning, ERA MORE idr. — **Milena Mileva Blažič** <milena.blazic@guest.arnes.si>, 29. nov. 2006

Vabimo vas na Jezikovnotehnoški abonma alias JOTO, ki bo v ponedeljek, 4. 12. 2006, ob 17h v jedilnici 325 na FF v Ljubljani. Predavala bo **Spela Arhar** (Filozofska fakulteta, Amebis). Naslov predavanja: *Kaj početi s FIDOpus: horuk v nove čase*. Kot pove že naslov, bo predavanje posvečeno predstavitvi korpusa *FIDApus*, največjega uravnoteženega korpusa slovenskega jezika. V decembru sledi se **Peter Holozan** (18. 12. – predavanje *Strojno prevajanje: Krasni novi svet*). — **Špela Vintar** <spela.vintar@guest.arnes.si>, 30. nov. 2006

Iz poročila o izteku proznih mnogobojev v Gajotu: Prozni mnogoboji so zelo dober primer, kako je lahko literatura krasen družabni dogodek. Kvalitetnih zgodb je bilo, po mojem skromnem mnenju, kar nekaj. Neprimerno manj ljudi kot lani je izpoved zamenjalo za literaturo. Med njimi zmagovalec **Žiga Rus** – star 17 let, pa že dober zgodbar. Zaključna prireditev bo v Postojni 3. februarja 2007. — **Petra** <chichnapuzova@yahoo.com>, 30. nov. 2006

V imenu nasega pripravjalnega odbora Vas vabimo na 3. mednarodno konferenco Multimedialectranslation (<http://multimedialectranslation.sitlec.unibo.it/>), ki bo v času od 12. do 14. maja 2006 na Univerzi Forli/Bologna v Italiji. Nas glavni organizator konference je **Giovanni Nadiani**. V središču pozornosti bodo interdisciplinarne teme, ki se ukvarjajo s prevajanjem narecij v multimedijijskih kontekstih. Vec podatkov najdete na spletu. Prijavni rok do 28. februarja 2007 (s povzetkom v angleščini, 500 besed). — **Herta Maurer-Lausegger** <Herta.Lausegger@uni-klu.ac.at>, 30. nov. 2006

Študentke in študenti Pedagoške fakultete smo v sodelovanju s Pedagoško fakulteto Univerze v Ljubljani in Študentsko organizacijo Pedagoške fakultete izdali knjigo *Pedagoške buče*, ki vsebuje naša literarna dela. Knjiga je obširna, saj zajema več kot sto del ustvarjalnih avtorjev. Vljudno Vas vabimo na predstavitev, ki bo v četrtek, 7. 12. 2006, ob 11. uri v avli Pedagoške fakultete. S svojo prisotnostjo boste poplačali trud študentk in študentov, ki se trudijo razgibati kulturno ozračje na naši fakulteti. — **Eva Kink** <eva.kink@gmail.com>, 1. dec. 2006

Oddelek za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko vas v tednu Univerze, v četrtek, 7. 12. 2006, ob 10. obletnici smrti pisatelja **Igorja Šentjurca** vljudno vabi na kolokvij in otvoritev razstave *Igor Šentjunc (1927–1996): Slovenski pisatelj in imigrant v nemški jezik*. — **Tatjana Gyorkos** <Tatjana.Gyorkos@ff.uni-lj.si>, 1. dec. 2006

V sredo, 6. 12. 2006, nas bo ob 16.00 na Izbirnem diplomskem seminarju v pred. št. 4 FF obiskal pisatelj in predsednik DSP Vlado Žabot. Tema seminarja bo njegov roman *Sukub* (2003). Vabljeni vsi, ki vas zanima literarno ustvarjanje Vlada Žabota. — **Alojzija Zupan Sosič**, 1. dec. 2006

V petek, 1. decembra, so studentje iz prevajalske sekcije Znanstvenega krozka slavistov pri Univerzi v Bielsku-Biali (oziroma Tehnico-humanistični akademiji) organizirali ze 4. prevajalsko delavnico. Letos so studentje slovenscine, cescine, ruscine in slovascine na srečanje prisli z ze pripravljenimi prevodi, ki so jih potem samo komentirali in se ob posameznih resitvah posvetovali pri kolegih prevajalcih in rojenih govoricah omenjenih jezikov, in sicer **Tatjani Jamnik** in **Andreju Surli** (Slovenija), **Franciszku Nastulczyk** (Ceska–Poljska), **Galini Kutyrivioi Czubali** (Rusija–Poljska) in **Agnieszki Będkowski-Kopczyk** (Poljska). Delavnico sta financno podprla poljsko Ministrstvo za solstvo in Univerza v Bielsku-Biali. Prevodi z letosnje delavnice in komentarji v zvezi s prevajalskimi tezavami in resitvami le-teh bodo cez en mesec izšli v posebnem zborniku. — **Agnieszka Będkowska Kopczyk** <kopczyk@poczta.onet.pl>, 4. dec. 2006

»Slep je kdor se s petjem ukvarja!« Naša kanta pa pozvanja: »Dobro, da ima vsaj sluh!« Kdor ga ima, je v sredo 6. 12. ob 20h vabljen v KUD France Preseren na predstavitev plosce 4. *KANTFEST*, ki jo bodo v živo predstavili avtorji letosnjega 4. festivala kantavtorstva *KANTFEST*, ki je potekal v Rusah. — **Peter Andrej** <peterandrej@gmail.com>, 4. dec. 2006

Po treh letih in pol ... odziv na *polžka*

Nadaljevanje debate o ajkah, afnah, polžkih in opicah, ki jo je konec oktobra (s komentarjem na zapis v 38. številki društvene Kronike) od mrtvih obudil Branko Gradišnik. — **Matjaž Zaplotnik**

O tej temi smo na prelomu let 2003 in 2004 že razpravljali, glej arhiv na <http://mailman.ijs.si/pipermail/slovlit/> oziroma: <http://mailman.ijs.si/pipermail/slovlit/2003/000689.html>, <http://mailman.ijs.si/pipermail/slovlit/2003/000692.html>, <http://mailman.ijs.si/pipermail/slovlit/2003/000694.html>, <http://mailman.ijs.si/pipermail/slovlit/2004/000695.html>, <http://mailman.ijs.si/pipermail/slovlit/2004/000704.html>.

O tem, kako se afni pravi še v drugih jezikih (*Affenschwanz, Klammeraffe, a commercial, arroba, Strudel, apestaartje, slingeraap, arobace ...*), glej živo razpravo v forumu *Humanist* (<http://www.princeton.edu/~mccarty/humanist>) iz leta 1996:

http://lists.village.virginia.edu/lists_archive/Humanist/v10/0013.html,
http://lists.village.virginia.edu/lists_archive/Humanist/v10/0021.html,
http://lists.village.virginia.edu/lists_archive/Humanist/v10/0023.html,
http://lists.village.virginia.edu/lists_archive/Humanist/v10/0029.html,
http://lists.village.virginia.edu/lists_archive/Humanist/v10/0033.html.

— *Miran Hladnik*

Vidim, da je @ (afna) tako priljubljena v pogovorih in ima toliko možnosti za preimenovanja. Zdi se pa mi, da je to nekako bolj šport slovenistov, kot pa kakšna resna in celo potrebna namera. Dejstvo je, da se je afna že udomačila in, če je pač germanizem, bog pomagaj. Priznati sicer moram, da ne sodim med tiste ultrafunkcionaliste in mi ni tuje simpatiziranje s purizmom, ampak tako početje je res na škodo ubogemu znaku @, če sploh prodre v javnost in se ne odvija sam zase v tujem svetu. Pa, da ne bo mišljeno narobe, da samo kritiziram: saj se mi zdi ideja preimenovanja @ čisto zabavna in bi bila tudi primerna, samo malo pozno smo se spomnili. Če pa bi ravno želeli ustrezen slovenski strokovni izraz:

- *opica* je nekako dobesedni prevod in ne vem, v kolikšni meri smo se s tem odrekli germanizmu (malo že, še vedno pa je kalk),
- *polžek* je sicer simpatičen in se nekako tudi navezuje na obliko, ampak se ne začne na *a*, kar bi bilo za to znamenje zelo zaželeno,
- *amfora* se sicer začne na *a*, toda je trozložna in asociacijsko ne vem, kako bi jo vzporejali z znamenjem. Poleg tega je zopet tujka.

Na nekem slovenističnem forumu (naj strokovnjaki kdaj povprašajo tudi študente), pa sem našel lep izraz, ki mi je na moč simpatičen: *ajka*. [Šlo za debato na forumu študentov ljubljanske slovenistike, dostopno na naslovu

<http://www.centerslo.net/slvnforum/replies.asp?FID=9&MID=161>, op. Matjaž Z.]

Ta izraz je dvozložen, pomensko nemotiviran, tudi tujka ni, lahko izgovorljiv.

Beseda sicer ne bi mogla nastati s poenobesedenjem (univerbizacijo), saj imamo na razpolago le ajasto znamenje/znak, razen če vzamemo ajasta črka/pismenka. Sicer je pa študent, ki je to predlagal na forumu, pametno razmišljal, da bi morda nekoč dobili tudi podobna znamenja, ki bi bila izvedena iz drugih samoglasnikov. In kako bi poimenovali ta, nova znamenja? Po naliki preprosto *ejka, ijka, ojka, ujka*.

Slovenščina bi tako imela že kali prihodnostnega razvoja, celo pred drugimi jeziki, kar je kar redkost. In morda, kar bi bilo za naš ego sploh oh in sploh, bi to *ejko* sprejel še kdo. — **Rok Dovjak** <rodopi@siol.net>, 24. okt. 2006

Izčrpnjše informacije o tem, kako znaku @ rečejo v različnih jezikih (ne le zahodnoevropskih), je mogoče najti na spletnem naslovu http://en.wikipedia.org/wiki/At_sign, če pa slučajno kdo razume tudi poljsko, mu priporočam članek poljskega avtorja **Pawla Rutkowskega** na spletni strani

<http://archiwum.wiz.pl/2001/01073200.asp>, objavljen leta 2001 v reviji *Wiedza i Zycie*. Iz navedenih virov se je mogoče prepričati, da tudi polžek ni zrasel na slovenskem zeljniku, predvsem pa, da se poimenovanja za znak @ (predvsem neuradna) v različnih jezikih ne začenjajo nujno s črko *a*. Čehi in Slovaki mu rečejo *zavinač*, Rusi *sobaka*, Madžari pa uporabljajo staro slovensko izposojenko *kukac* (črv). — **Silvo Torkar** <silvot@zrc-sazu.si>, 24. okt. 2006

Tudi Italijani imajo polžka (tistega s hišico) – *chiocciola*. A ker smo Slovenci afne guncali že vsaj eno stoletje, in jih še, pa se tudi radi afnamo na mile viže, svetujem, da podelimo afni, ki že predolgo živi v simbiozi z nami, častno slovensko državljanstvo in se ne zmrdujemo več nadnjo. Začnemo pa lahko preganjati kakšno mlajšo ali skorajšnjo pritepenko, ki se ni še zakoreninila med nas, recimo (jemljem izraze iz zadnjega pravopisa) *avanzma*, *ariden*, *invenciozen*, *iregularen* ipd. Če čisto brez slabe vesti in vihanja nosu z velikim tekom jemo pršut (*prosciutto*), nima sploh smisla, da se spotikamo ob afno. /.../ — **Jolka Milič** <jolka.milic@siol.net>, 25. okt. 2006

Afna je v slovenščini pač pogovorna beseda za znak @, toda tudi v drugih jezikih obstaja za ta znak knjižni izraz, ob njem pa živi splošno rabljen pogovorni. Zakaj naj bi torej gladko sprejeli v strokovni jezik neko pogovorno tujko in se odrekli iskanju primerne domačega izraza. Afna in afnanje sta med nami tudi brez takih ali drugačnih nucev, dobrim slovenskim ustreznikom zanju pa se ne kaže vnaprej odpovedovati. — **Silvo Torkar** <silvot@zrc-sazu.si>, 26. okt. 2006

Strinjam se z dr. **Torkarjem**. Sam uporabljam v govoru »at« in me zelo moti, ker moram izustiti »afna«, ko kdo kar ne more razumeti, ko mu npr. po telefonu sporočam svoj e-poštni naslov. Afna mi ne gre z jezika pa amen. — **Miha Rus** <MihaR@iolar.com>, 26. okt. 2006

Cankarjevo 2007 (nadaljevanje)

CANKARJEV LITERARNI FESTIVAL

Letošnje šolsko leto bo ob Cankarjevem tekmovanju organiziran tudi Cankarjev literarni festival, ki bo namenjen drugačnim pristopom h književnosti.

Letošnje leto bo festival organiziran prvič, tema pa bo *Slovenska književnost in film*. Za tiste, ki vas tema zanima, pripravljamo v četrtek, 30. 11., in petek, 1. 12. 2006, dvodnevno scenaristično delavnico *Iz knjige v film*. Potekala bo v Ljubljani od 13.00 do 17.00, na njej pa vam bosta predavatelja **Zdravko Duša** in **Ana Lasič** na konkretnih primerih (mdr. V filmu *Cvetje v jeseni*) predstavila glavne zanimivosti in pasti pisanja scenarijev. Delavnico bodo popestrili tudi gostje režiserji in scenaristi.

Mentorji, ki so bodo usposobili na delavnici, bodo lahko na svojih šolah s skupino dijakov pripravili scenarij(e) po slovenskem literarnem delu in z njim(i) sodelovali na Cankarjevem literarnem festivalu, ki bo maja 2007 v Cankarjevem domu na Vrhniki. Najboljše scenarije bo strokovna komisija nagradila z nagradami (zlato, srebrno in bronasto skodelico kave).

Delavnice se lahko udeležijo tudi dijaki višjih letnikov srednje šole, ki se aktivno ukvarjajo s filmom. Prijave zbiramo do 20. novembra, in sicer na naslov Slavističnega društva Slovenije, Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana, ali e-naslov klemen.lah@email.si. Kotizacija za člane Slavističnega društva Slovenije je 18.000 SIT, za nečlane pa 23.000 SIT. — Koordinator CLF **Klemen Lah** <klemnov@email.si>, 2. nov. 2006

Zanima me, kako bo letos s knjigami za tekmovanje za Cankarjevo priznanje. Glede na to, da so knjige (*Čas kratke zgodbe in Zakon želje*), ki so jih še imeli na zalogi pri Študentski založbi (internetna prodaja), pošle v roku dveh tednov po razpisu tekmovanja ... Knjig ni mogoče kupiti, v knjižnicah so dolgi sezname čakajočih, neki moji dijakinji so, ko je poklicala na založbo, odgovorili, da ponatisa verjetno ne bo ... Kako torej do izvodov? Lani so si vsi tekmovalci lahko priskrbeli žepno, finančno ugodno broširano izdajo *Gimnazijca*. — **Gabi** <gabriela.zver@guest.arnes.si>, 9. nov. 2006

Ponatis obeh knjig za Cankarjevo priznanje je v teku, iz tiskarne pa prideta konec naslednjega tedna. — **Igor Brlek** <maturantska@gyrus.si>, 10. nov. 2006

Zaradi lažjega komuniciranja SDS, predvsem glede tekmovanja za Cankarjevo priznanje, bi prosila, če kdo na *slovlitu* ima e-naslove vseh OŠ in SŠ. Na spletni strani MŠŠ so le poštni naslovi in spletne strani šole brez e-naslovov. — **Milena Mileva Blažič** <milena.blazic@guest.arnes.si>, 24. nov. 2006

Ponovno obveščam zainteresirane, da bo dvodnevna scenaristična delavnica *Iz knjige v film*, namenjena profesorjem (slovenščine), ki bi se radi naučili več o pisanju scenarijev in sodelovali s svojimi dijaki na letošnjem Cankarjevem literarnem festivalu, potekala v četrtek, 30. 11., in petek, 1. 12. 2006, od 13.00 do 17.00, in sicer v ljubljanskem Cankarjevem domu (Klub CD). Na delavnici vas bomo seznanili z osnovami pisanja scenarijev. Pisanje scenarija bo temeljilo na konkretnem literarnem delu, in sicer nagrajenem romanu **Janje Vidmar** *Zoo*, ter posnetkih slovenskega filma. Upamo, da bomo lahko ob letu dobili celovit scenarij in – če bo dovolj uspešno napisan – pomagali avtorici/avtorju, da pride do realizacije. Ne dvomimo, da nam bo pri tem v pomoč tudi avtorica romana. Delavnice se lahko udeležijo tudi dijaki višjih letnikov srednje šole, ki se aktivno ukvarjajo s filmom. Več informacij na spletni strani <http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/sds.html>. — koordinator CLF **Klemen Lah** <klemnov@email.si>

Simpozij Obdobja 25

V dneh od 16. do 18. novembra 2006 bo v prostorih glavne stavbe Univerze v Ljubljani, v organizaciji Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani potekal jubilejni 25. mednarodni znanstveni simpozij Obdobja z naslovno temo *Književnost v izobraževanju: cilji, vsebine, metode*. Več o simpoziju si lahko preberete na spletni strani <http://www.centerslo.net/simpozij>, na spletni strani http://www.centerslo.net/l3.asp?L1_ID=4&L2_ID=24&L3_ID=75&LANG=slo pa si lahko ogledate osnutek programa. — **Tjaša Alič** <Tjasa.Alic@ff.uni-lj.si>, 28. okt. 2006

[Čez tri tedne pa:] Petindvajseta Obdobja so se iztekla, na hitro strnjeni prvi vtisi pa sledijo v temle zapisu. Ni najbolj izčrpen, a hitenje proti novim delovnim nalogam mi za zdaj omogoča le takega.

Izbiro simpozijske teme sta mi narekovali dve glavni misli. Prvič, da je stik s književnostjo sodobnemu posamezniku in družbi še vedno potreben, saj besedna umetnost, to posebno področje človekove ustvarjalnosti, premore trajno lastnost, da na poseben način, z izzivanjem duhovnega napora in užitka, vpliva na estetsko, čustveno, intelektualno, socialno, časovno dojemljivost posameznika in družbe. In drugič, da je izobraževanje eden največjih glasnikov in popularizatorjev literature, pravzaprav edini proces, ki zagotavlja, da bo literatura vsaj določen čas v življenju v spoznavnem obzorju vsakega posameznika, in da je zato pomembna skrb za kakovost tega procesa in povezanost vseh njegovih segmentov od vrta do univerze.

Premislek o kakovostnem poučevanju književnosti ne more biti kakovosten, če je odtrgan od vprašanja, kako pravzaprav razumemo sam predmet, »učno vsebino«, torej književnost. Kakšna so bila pojmovanja književnosti skozi zgodovino, in kakšna so danes ter kako so ena in druga odločilna za izobraževanje, sta na teoretski ravni izčrpno prikazala uvodni in sklepni referat (**T. Virk, N. Šlibar**), dotikali pa so se jih bolj ali manj razvidno domala vsi razpravljavci. Razumevanja književnosti se skozi zgodovino in v sodobnosti kajpak razhajajo, vendar imajo tudi nek skupni imenovalec. Ta je v zavesti, da literatura s svojo večpomenskostjo, fiktivnostjo, jezikovno oblikovanostjo, estetskostjo, skratka, s sklopom sebi lastnih lastnosti literarnosti, ne sporoča enostranskih, trdnih in enoumnih resnic, pač pa najbolj vzgaja s svojo odprtostjo, izzivom k soočenju z drugačnostjo, 'sedemkratno tujostjo' (**Šlibar**). To pomeni, da sicer prinaša (in privzga) etične, nacionalne, medkulturne idr. vrednote, da pa jih hkrati tudi spodnaša, vzbuja nelagodje, postavlja pod vprašaj in terja ponovno opredeljevanje. Pričakovanje, da bo književnost vzgajala človeka po trenutni družbeni meri ali »uradno« etabliranih daljnosežnih vizijah, se zato ne morejo uresničiti tako, kot bi si nemalokdo želel in je, kot vemo, tudi kdaj zapisal v učne načrte ali druge zavezujoče dokumente. Najpomembnejši vzgojni učinek književnosti je torej ta, da s svojo odprto, hkrati

umetniško prepričljivo in ideološko izmuzljivo naravo sodobnega človeka 'uči živeti v negotovosti' (**Novak Popov**), se soočati z nesmisлом in iskati smisel.

Taki naravi literature kot prenašalke in skrivalnice vrednot se je v izobraževanju mogoče najbolj učinkovito približevati tako, da je sprejemnik postavljen pred izziv, »trik«, problem, ki vzbudi interes v neposrednem stiku z njo. Ti izzivi oz. motivacijske strategije so različni, odvisni od ravni izobraževanja, literarnega žanra, učiteljevih preferenc in (med)kulturnih situacij. Slišali smo, kako je za študente tujega jezika učinkovita neposredna izkušnja s prevajanjem (**Žabjek, Podlesnik, Sudilovska**), ali z aktivnim seminarskim delom na način delavniškega skupinskega reševanja problemov, npr. o literarnih stereotipih, ki jih o lastnem in sosednjih narodih goji literatura (**Živančević Sekeruš**). Toliko bolje, če sledi objava takih dosežkov (**Subiotto**). Dobili smo ponoven dokaz, kako dijake srednjih šol motivira izbirno branje (**Stemenjak**), osnovnošolce srečevanje z drugimi časi in prostori v slovstveni folklori (**Stanonik, Potočnik**), otroke v vrtcih pa (bi glede na kurikulum lahko bolj kot v trenutni praksi) poslušanje in igranje z umetnostnimi besedili (**Haramija**). Prikazani so bili posebni pristopi k različnim zvrstem in žanrom (**Pezdir, Božič, Kirova, Smolej**), zlasti se je kot izziv pokazalo dramsko besedilo zaradi svoje literarno gledališke predstavitvene dvojnosti (**Schuller, Polanc Podpečan**). Na nov način so bili kritično priklicani v zavest različni neproduktivni stereotipi, od tistih v literarni vedi s stališča samoumevnih »moških« interpretacij do onih v pedagoški praksi (**Blažič, Mihurko Poniž, Grosman**) in podani teoretsko podprti modeli za ravnanje v praksi (**Podbevšek, Benjak, Krakar Vogel**). Problematizirana je bila vloga učbenika, ki lahko zapira ali odpira sprejemnike za literarno občutljivost (**Degan Kapus, Polanc Podpečan, Pregelj**), in se iztekla v spoznanje, da je to in še marsikaj odvisno od učitelja, na čigar entuziazem, ki zmore nadomestiti mnoge pomanjkljivosti od pripomočkov prek slabe izhodiščne usposobljenosti do plače smo bili prav tako opozorjeni (**Jan**). Tako kot je po drugi strani veljavnost nekaterih predstav oz. stereotipov o učitelju književnosti pogojena s še živečimi postopki, kakršni so diktiranje vnaprej narejenih interpretacij, zanemarjanje doživetja sprejemnikov ali pa tudi preveliko »motivacijsko približevanje« kratkoročnemu potrošniškemu okusu naslovnikov. Branje ni samo užitek, učitelj se ne sme izogibati prenašanju spoznanja, da je tudi napor, a kdor ta napor tvega, se mu povrne v poglobljenem užitku, so se strinjali razpravljajci. Kritično je bila obravnavana odsotnost književnosti pri pouku tujih jezikov, kjer imajo učitelji pred njo nekakšen strah (**Samide**), nezadostnost in potreba po preseganju zgolj komunikacijskih pristopov s postkomunikacijskim razvijanjem kulturnih kompetenc (**Z. Kovač**). Mnoga od teh vprašanj so bila obravnavana tudi v luči reform, bolonjske in srednješolskih, ki vzbujajo obenem skepso in optimizem, predvsem pa zavest, da bi morali »literati« in humanisti kritično in ustvarjalno presegati oz. vsebinsko oplemenititi od administracije vsiljene okvire, neobčutljive za občutljivost vsebinskih posebnosti (**Pospišil, Podlesnik**).

V tem priložnostnem zapisu z majhno časovno distanco ni mogoče naštetati vsega, in naj mi oprostijo tisti, ki jih nisem omenila. A že ti napaberkovani povzetki problemov, ki so jih odpirali referenti in diskutanti, pričajo, da je bil simpozij s to temo ne le pomemben, kot znanstveni simpoziji nasploh so, ampak tudi intriganten, kot so kazale živahne razprave, prepričljiv, vznemirljiv in da bo pregled refleksij, ki jih je prinesel in ki jih trenutno premoremo v širšem evropskem prostoru, spodbudil nove in učinkoval na prakso. Zato je mogoče reči, da je 25. simpozij Obdobja na zemljevidu znanstvenih razpravljaj v slovenistiki, slavistiki in sorodnih disciplinah utrdil tudi izobraževalna vprašanja, da jih poslej ne bo mogoče zviška pometati pod preprogo, kakor je dolga desetletja marsikomu veljalo za znak pristne akademskosti. Med mnogimi vprašanji in komentarji, ki se mi porajajo, kakor najbrž še marsikateremu udeležencu, ki bi rekel še kaj, pa ni bilo priložnosti, je tudi tole: ali je v procesih prenovne književnega izobraževanja, ki so pri nas potekali zadnjih petnajst let, v luči tega znanstvenega srečanja kaj bistveno narobe? Vsaj jaz izvajanj na simpoziju nisem razumela tako, pač pa kot dopolnilo argumentov, potrdilo izkušenj in obilico novih idej za razvijanje prakse v zastavljeni smeri, od osnovne šole do že načrtovanih bolonjskih sprememb.

S pozornostjo državnih inštitucij, ki jo taka prireditve ob srebrnem jubileju zasluži, je spočetka kazalo slabo. Na rektoratu univerze niso našli nikogar, ki bi imel čas za pozdravne besede, na ministrstvu za šolstvo tudi ne. Zato pa smo bili toliko bolj veseli, ko je prišlo povabilo iz Državnega zbora. Udeležence sta navkljub vroči proračunski seji pozorno in kulturno sprejela poslanca **Majda Potrata** in **Rudolf Moge**, pozdravila pa tudi predsednik **Franc Cukjati** in podpredsednik **Sašo Peče**. No, večina tiska in rtv (s častno izjemo *Delove* Kulture in *Šolskih razgledov*) pa se bosta z literarnim izobraževanjem rajši ukvarjala, kadar bo (spet) kaj narobe. — **Boža Krakar Vogel** <boza.krakar@guest.arnes.si>, 19. nov. 2006

Svetovni dnevi slovenske literature

Projekt *Svetovni dnevi slovenske literature* (20.–25. november 2006), ki ga organizira Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, program Slovenščina na tujih univerzah (STU), je tik pred uradnim začetkom. Na novinarski konferenci v sredo, 15. novembra 2006, ob 12. uri bomo predstavili gostovanja 38 slovenskih avtorjev z najkakovostnejšim literarnim opusom na 53 univerzah po svetu, kjer potekajo slovenistični študijski programi in lektorati slovenščine, ter almanah *Svetovni dnevi slovenske literature*. Vodji projekta sta **Alojzija Zupan Sosič** in **Mojca Nidorfer Šiškovič**. Vabimo vas tudi na spletno stran projekta: <http://www.centerslo.net/stu>. — **Mojca Nidorfer Šiškovič**, koordinatorica programa STU <Mojca.Nidorfer@ff.uni-lj.si>, 11. nov. 2006

V četrtek 23. 11. ob 18. uri Slovenski znanstveni inštitut na Dunaju nadaljuje s prireditvami tega tedna: ob svetovnih dnevih slovenske literature bo z več

soprireditelji pripravil pogovor s **Florjanom Lipušem** o njegovi knjigi *Boštjanov let.* — **Janez Stergar** <janez.stergar@guest.arnes.si>, 23. nov. 2006

V tednu od 20. do 25. novembra 2006 se je odvil projekt Svetovni dnevi slovenske literature. V Prago, med sloveniste, slaviste in občudovalce umetnosti Filozofske fakultete Karlove Univerze, je prišel pesnik, pisatelj, esejist in filozof **Milan Dekleva**.

Prvi dan obiska, 21. novembra, smo pripravili literarni večer Poezija in proza slovenskega literarnega ustvarjalca **Milana Dekleve** v prevodih praških slovenistov. V prostorih Slovanskega seminarja so doktoranti, diplomanti in študenti slovenistike predstavili prevode Deklevovega dela, izbranih kronološko: od prvih prevajalca **Františka Benharta** iz sredine 80. let preteklega stoletja do prevodov **Aleša Kozárja** in **Hanke Chmelíkové-Mžourkové**, dveh mladih čeških slovenistov – literarnih zgodovinarjev, do prevajalskih začetkov študentov 3. in 5. letnika slovenistike, uvrščen pa je bil tudi v Brnu, med brnskimi slovenisti, prevedeni odlomek **Deklevove** otroške proze *Magnetni deček*. Predstavitev literarnega dela **Milana Dekleve**, ki jo je vodila mag. **Hanka Chmelíková-Mžourková**, je bila strokovna, živa in naravna. Da je bilo temu tako, je gotovo prispevek vseh, a odločilen avtorjev, saj je rad prebral prevedene pesmi (iz zbirke *Sosledja*) in odgovarjal mirno in modro (ocena prisotnih in sodelujočih!) na zastavljena vprašanja. Prireditve je spremljalo 42 poslušalcev; med njimi sta bila tudi gosta Veleposlaništva Slovenije v Pragi, odpravnik poslov, **Vojko Kuzma** in vodja konzularne službe, **Tanja Virant**. Večer žlahtne besede se je nadaljeval v živahnih pogovorih z **Milanom Deklevo** in s kozarcem žlahtne slovenske kapljice, darilom slovenskega Veleposlaništva v Pragi. Vsi prevajalci so prejeli še drugo darilo, na dan literarnega večera prispeli almanah *Svetovni dnevi slovenske literature*.

Drugi dan obiska, 22. novembra, je bilo pripravljeno Srečanje študentov in učiteljev slovenistike praške Filozofske fakultete s slovenskim literarnim ustvarjalcem **Milanom Deklevo**. Srečanje, ki je potekalo na Univerzi Karolinum, je bilo zamišljeno kot pogovor o današnjem času, umetnosti, literarnem ustvarjanju. Pogovor je vodila dr. **Alenka Jensterle Doležal**. Študentje so veliko spraševali in umetnik je veliko odgovarjal, vprašanja pa so zadevala različne vrste umetnosti (poleg besedne tudi likovno in glasbeno) ter različne vrste človekove dejavnosti (delo v medijih, šport). Pogovor se je končal s prijetnim sprehodom po zgodovinskem Staromestnem trgu in židovskem Josefovju ter kosilom, ki ga je slovensko Veleposlavištvo priredilo v čast našemu gostu. Naslednjega dne, 23. novembra, so **Milana Deklevo** že pričakovali slovenisti Masarykové Univerze v Brnu. — **Jasna Honzak Jahič** <jasnahonzak@seznam.cz>, 26. nov. 2006

V Vilni nas je obiskala pisateljica **Nina Kokelj**. Pršla je v torek 21. 11. 06 in odšla danes 23. 11. 06. Prvi večer je nastopila v majhnem privatnem muzeju. Poleg **Nine Kokelj** je nastopil tudi pesnik, pisatelj in glasbenik **Klemen Pisk** in predstavil nekaj slovenske glasbe. Vecera se je udeležilo od 25 do 30 ljudi in so bili nad

nastopom zelo navduseni. Zadovoljna sta bila tudi oba nastopajoca, tako da je večer zares uspel. Naslednji dan je pesnica obiskala predavanja, kjer je studentom slovenistike predavala o svoji literaturi in življenju, popoldne pa je imela literarni nastop v knjižnici univerze. Predstavila je svoja najpomembnejša dela, študenti pa so prebrali svoje prevode, nato je sledil se pogovor. Danes se je s študenti sprehodila po Vilni, potem pa je zadovoljna odletela v Ljubljano. Obljubila pa je tudi reportazo v *Nedelu* o studiju slovenscine v Litvi. Dogodek je v celoti uspel in je odlično predstavil delce slovenske kulture. — **Žiga Rangus**
<ziga.rangus@gmail.com>, 28. nov. 2006

Pozdrav z južnega konca Poljske! Mala turneja gospoda **Vlada Žabota** je za nami. Mislim, da smo jo izpeljali uspešno in v vzajemno zadovoljstvo. Za gosta je bilo vse skupaj najbrž kar naporno, saj je v treh zaporednih dneh obiskal tri mesta in imel vsakokrat dva nastopa, za nameček pa je v funkciji predsednika slovenskega pisateljskega društva še sestankoval s svojim poljskim kolegom.

Trije intenzivni dnevi so se pričeli v Bielsku-Biali, kjer se študij slovenščine odvija na Tehniško-humanistični akademiji. Dopoldne je g. **Žabot** v šoli obogatil naše precej borno poznavanje slovenske mitologije, literarni večer pred dobrimi tridesetimi poslušalci pa smo izvedli v gostinsko-galerijskem lokalu Galeria Wzgórze, ki že tradicionalno gosti vse tukajšnje slovenistične prireditve. Za zelo informativno uvodno predstavitev **Žabotove** proze je poskrbela **Božena Tokarz**, sicer profesorica za literarno teorijo in teorijo prevoda na Inštitutu za slovansko filologijo Šlezijske univerze v Sosnovcu (oz. Katovicah). Prepričan sem, da se je vsem, ki so se z gostovo – nič kaj lahkotno – ustvarjalnostjo že srečali, po teh besedah odprlo marsikatero zapleteno mesto teh romanov. V »praktičnem« delu srečanja je nato g. **Žabot** prebral odlomek romana *Sukub*, nakar so študentje brali svoje prevode odlomkov istega dela. Srečanje je zaključil živahen pogovor o pisateljevi ustvarjalnosti (med katerim smo npr. od gosta izvedeli, da je zaključno kratko poglavje obravnavanega romana pravzaprav neke vrste opis njegovega doživljanja slike Mona Liza, ki da je sama po sebi utelešenje najvišje, tj. četrte stopnje doživljanja ljubezni), pa tudi o organiziranosti Društva slovenskih pisateljev.

Vse skupaj smo naslednjih dan, v torek, ponovili še v Sosnovcu in Katovicah. V prvem izmed omenjenih mest se nahaja »katoviška« slavistika, kjer je **Žabot** še enkrat predaval o slovenski mitologiji – in se študentom, med katerimi je bilo tudi precej neslovenistov, preverjeno vtisnil v spomin s strašljivo verzijo mita o rusalkah in orisom precej morbidnega običaja obhajanja predvečera Svete Lucije. Za literarni večer smo tokrat prvič izbrali vse popularnejši klub Dekadencja v središču Katovic. Znova smo se ukvarjali predvsem z romanom *Sukub*, katerega fragmente smo prevajali tudi v Sosnovcu. Prevajalske dosežke študentov obeh visokošolskih središč smo združili v mapah, ki smo jih razdelili med obiskovalce literarnih večerov. Dodatni akcent tega večera so prispevale naše študentke, ki so v za to priložnost sestavljenem zborčku zapele štiri slovenske ljudske pesmi.

Malo poljsko turnejo je g. **Žabot** sklenil v Krakovu, kjer je po predavanju na Jagelonski univerzi zvečer nastopil v legendarnem študentskem klubu Pod jaszczurami. Tudi ta dogodek je uvedlo predavanje prof. **Tokarzeve**, povezovala (in prevajala) je kolegica **Bojana**, s prevodi jezikovno in stilistično zahtevnih odlomkov romana *Volčje noči* pa so – sicer zaradi vpisne politike šole maloštevilni – krakovski študentje dokazali, da bi vodstvo eminentne krakovske univerze zares lahko resno razmislilo o dvigu študija slovenščine na nivo prvega oz. samostojnega študijskega jezika.

Obisk Krakova je g. **Žabot** izkoristil tudi za srečanje z visokim predstavnikom poljskega pisateljskega združenja, kar bo – upajmo – obrodilo sad v obliki vključitve Poljakov v veliki mednarodni projekt izdajanja sto izbranih slovanskih romanov. — **Andrej Šurla** <surla@ares.fils.us.edu.pl>, 29. nov. 2006

Na nekdanjem cesarskem, zdaj turistično trženem Dunaju se poleg predbožičnih razsvetljav na najdražjih ulicah v zakotjih in celo znanih gledaliških kotičkih dogajajo predstavitve slovenske literature. Prireditve so sicer komornega značaja, vendar zato nič manj žlahtne, in kot na domačih literarnih večerih se tolažimo z elitnostjo.

25. oktobra je bil drugi izmed treh večerov posvečenih književnosti sosedov Slovencev. Na večer branja slovenske poezije *Schreiben am Tolmun II* so bili povabljeni **Primož Čučnik**, **Esad Babačić**, **Tone Škrjanec**, **Erika Vouk**, **Jana Puterle**, **Miklavž Komelj**, prišli pa so **Maja Vidmar**, **Esad**, **Tone**, **Jana** in **Miklavž** in vsak prebrali eno pesem v slovenščini, kakih pet v nemškem prevodu **Scherberja**, **Detlef-Olofa**, **Koestlerja** pa sta prebrala mlajša igralca Volkstheatra **Jenifer Frank** in **Gerd Rigauer**. Na »steklenih orglah« je igrala ter slovensko in nemško zapela **Anchelka Mazur**. — 23. novembra se je v okviru Svetovnih dnevo slovenske literature v prostorih Slovenskega znanstvenega inštituta v obnovljeni Knafljevi hiši predstavil slogovno najdrzejši koroški pisatelj **Florjan Lipuš** in bralno interpretiral svoj zadnji roman *Boštjanov let*. Poslušalo ga je kakih trideset slovenščini naklonjenih duš in se pozneje pogovarjalo z avtorjem in si nazdravljalo. — 29. novembra je Klub slovenskih študentov in študentk na Dunaju na 17. kulturni večer povabil avstrijskega založnika **Christiana Tannhauserja** in izvrstnega prevajalca mljašega rodu **Erwina Koestlerja**, ki se je uveljavil s prevodi **Cankarja**. Predstavila sta najnovejši podvig: lepo oblikovano in odlično prevedno zbirko kratkih proz **Slavka Gruma** *Der Weisse Asylum*. **Koestler** je na večeru prebral tri zgodbe s tako briljanco, da bi se lahko pri njem učili ne le profesorji ampak tudi gledališki igralci. Dogodku je prisostvovalo dvanajst ljudi, toda pokupili smo vse knjige, ki jih je založnik prinesel s sabo (tudi **Kosovelove** pesmi in **Jančarjev** *Halstadt*). — 4. decembra se v beli salon Volkstheatra na tretje *Pisanju ob tolmunu* napoveduje **Matjaž Zupančič**, na katerem bo bralno izveden njegov najnovejši, še neuprizorjeni dramski komad.

Bogata književna jesen torej ne razpostavlja sadov samo na stojnice ljubljanskega knjižnega sejma. — *Irena Novak Popov* <irena.novak2@guest.arnes.si>, 1. dec. 2006

Po Trubarjevih stopinjah

Spomini s strokovne ekskurzije za Trubarjevimi stopinjami v Nemčiji (27.–28. okt. 2006). Udeležencev: 35. Novih članov SD: 15. Vzdušje: enkratno. Doživetje: nepozabno.

Slavistično društvo Dolenjske in Bele krajine je popeljalo svoje člane na strokovno ekskurzijo za Trubarjevimi stopinjami v tisto Nemčijo, iz katere smo pred 456-imi leti Slovenci dobili svojo prvo knjigo. Predsednik Slavističnega društva Slovenije **Miran Košuta** nam je namenil lepo popotnico: »V deželo, kjer se je rodil naš tisk, boste z obiskom zagotovo ponesli tudi svojo strokovno slovenistično kultiviranost, razgledanost, znanje, predanost in daleč naokrog cenjeno dolenjsko ter belokranjsko prijaznost. Ponesite, kamorkoli bo uradno potrebno, tudi topel pozdrav vseh slovenskih slovenistov in slavistov.«

Ogledali smo si staro mestno jedro Innsbrucka in se ustavili v mestu Kempten v deželi Allgau, kjer je krajši čas živel Trubar. V znanem letoviškem mestu Bad Urach je Trubar po svojem umiku s Kranjske vodil Slovanski biblijski zavod. Ob tamkajšnji župnijski cerkvi so mu postavili lep spomenik. V Tübingenu je dal naš veliki literat leta 1550 pri tiskarju Morhartu natisniti prvi slovenski knjigi Katekizem in Abecednik pod imenom Rodoljub Ilirski. To je bilo rojstvo prve slovenske tiskane knjige, ki je sprožila plaz. Predramila je namreč še druge slovenske pisce. V predmestju Derendingen je Trubar med leti 1567 in 1586 vodil župnijo. V tamkajšnji cerkvi je bil pred 420-imi leti tudi pokopan. Slavisti smo mu na grob položili cvetje in prižgali sveče, ob tem pa je zadonela slovenska pesem *Lipa zelenela je*. — *Danica Rangus* <danica.rangus@guest.arnes.si>, predsednica Slavističnega društva Dolenjske in Bele krajine, 2. nov. 2006

Najlepša hvala za lepo, pristrčno poročilo o poučnem potovanju slavistov in slovenistov v nekdanje tudi slovenske kraje v današnji Nemčiji. Lepa je naša slovenska navada, da spoštujemo svoje korenine, zaslužna dejanja in može. Dodati pa moram nekaj vprašanj, ali pozabljenih dejstev, ki v omenjenem krogu terjajo ponovno razpravo in dodatno osvetlitev, npr., da je naš Primus Truber, kot zveni latinski zapis imena, morda imel nam Slovencem in sploh Slovanom drugače zveneče ime, ki ga latinski zapis grobo poenostavlja, krajša in reducira na svoj omejeni krog samoglasnikov (Slovani so imeli osem samoglasnikov, ki so imeli skupaj enajst glasovnih vrednosti), nemški zapis pa med drugim zabrisuje zlasti razliko med fonemi T, P, B in uvaja germansko končnico ER, tujo slovanski tradiciji?

Ali: v krščanski tiskarni v Deredingenu, (kjer so natisnili številne knjige tudi drugim, od Turkov in islama takrat ogroženim krščanskim narodom, npr. Madžarom, Romunom) je Primož Trubar za svoje tiske uporabil edine črke, ki so jih tam imeli, in s tujo zahodno pisavo, t.i. gotico (in pozneje latinico), naključno določil Slovencem črkopis, ki ni bil slovanski, in za katerega se ni odločil po svoji izbiri, temveč po nuji?

Ali, da je P. Trubar oče prve slovenske knjige. Stoletja pred njim so tudi na obsežnem strnjeno poseljenem slovanskem alpsko-panonskem, danes italijanskem, avstrijskem in slovenskem ozemlju, obstajale civilizacije in organizirane skupnosti, ki so pisale in pisno ustvarjale. Ne nazadnje je tu cvetela krščanska rokopisna pismenost iz časov že pred ter zlasti v času dejavnosti slovanskih blagovestnikov Konstantina (pozneje, 869, Cirila) in Metoda, ki sta s svojimi številnimi slovanskimi (in drugimi) sodelavci v letih 858–863 priredila prvo ohranjeno krščansko slovansko pisavo, nad-dialektalni slovanski jezik, v njem pisno slovansko književnost s prevodi krščanskih bogoslužnih knjig, vključno s prevodom *Svetege pisma*, in s svojim visokim stanom (869 ju je papež v Rimu lastnoročno povzdignil: Konstantina v škofa, Metoda pa v nadškofa; slednjemu je dodelil Panonsko diecezo) ustanovila tudi slovansko cerkev. Trubar je torej tako dejansko oče prve ohranjene tiskane slovenske knjige? — *Vladimir Osolnik* <Vladimir.Osolnik@ff.uni-lj.si>, 7. nov. 2006

Spet nekaj novega zame. Trubar bi bil potemtakem lahko tudi Drobež ali podobno. Kot dodatek pa še tole: Derendingen bi po mojem znalo biti Trdinje oz. nekaj podobnega. Tuebingen pa Dobenje. Podobno kot Garmisch–Grmišče, Bad Toelz–Toplice, Chiemsee–Kameno jezero, Chieming–Kamnik, Ruhpolding–Poldnik, Golling–Golnik, Aying–Ajdnek itd. Na Bavarskem imamo prijatelje, ki smo jih tudi obiskali. Pišejo se Ruminy in so prepričani, da živijo na originalnem nemškem ozemlju, da je njihov priimek najverjetneje francoskega izvora, moj priimek Sturm pa nemškega. V resnici je ime njihovega kraja Otterfing–Otrpnik slovenskega izvora, njihov priimek najbrž tudi Rumeni, moj pa ponemčeno Strm. Na nesrečo ali pa srečo nisem jaz prvi odkritelj tega, to je pred menoj pogruntal med drugimi že tudi **Otto Kronsteiner**, med ostalim v članku, ki je izšel v *Delu* z naslovom »Avstrijci so že dolgo Slovenci«. Kot sva se že enkrat pogovarjala o tem, da naš naziv za Muenchen–Monakovo ni brez vsake zveze. Ime Monakovo sicer verjetno ni slovenskega izvora, ker bi potem morda moralo biti Menihovo?, kaže oz. potrjuje pa najmanj na to, da smo to mesto velikokrat imeli v mislih in na jeziku, skratka, da smo imeli s tem prostorom pogoste stike. Morda pa se je včasih res reklo Menihovo ali še bolj verjetno Menihno? Misliti mi da namreč glas ue, kajti če bi bilo Monakovo, bi najverjetneje po njihovo bilo Moenchen in ne Muenchen. Še bolj pa seveda dajo misliti številna imena krajev povsod okoli tega mesta. — *Borut Šturm* <BSturm@ekosklad.si>, 9. nov. 2006

Romi in literatura

Na *Mladinini* spletni strani je objavljena peticija proti preseljevanju romske družine Strojan. Vabljeni k podpisu na <http://romi.mladina.si/index.php>. — **Miran Hladnik**

Sprašujem Vas in vse slavne in glasne in podpisujoče se človekoljube, kako in kje pa se lahko branijo ali dobijo podporo črne ovce – prizadeti prebivalci Ambrusa? Zakaj ne opozorite tudi na njihovo resnico, njihovo plat medalje? (Glej npr. *Družina*, 12. 11. 2006.) Ali naj se zaradi Romov, s katerimi jim je postalo življenje neznosno, oni odselijo, da bo zadoščeno vsem »ne-fobom« in podobnim »-ljubom«, ki na veliko razprodajajo/razprodajate svojo t. i. človekoljubnost? /.../ — **Ivanka Šircelj Žnidaršič** <Ivanka@zrc-sazu.si>, 16. nov. 2006

*Kakih petdeset let popred, preden se je pričela naša povest [okrog leta 1400, op. m. h.], prišli so cigani v naše kraje. Popred niso bili znani tod po Evropi in še današnji dan ne vemo za gotovo, od kod so za prvega prišli. Zgodopisci tedanjih časov pripovedujejo, da je tuj narod v Evropo priromal – rjave kože, neznane noše in tujega jezika. Ti čudni ljudje so se izdajali za kristjane, rekoč, da pridejo iz Egipta. Imeli so morda izprva tudi lastne kralje. Kmalu pa so se razšli v drhalih po vseh evropskih deželah, kjer so si skoraj povsod prebivalce razdražili zavoljo svojega lenega pohajkovanja in pa še bolj zavoljo tega, ker so preradi tega ali onega ogoljufali in le slabo ločili, kaj je moje, kaj tvoje. (Josip Jurčič, *Jurij Kozjak*, 1864.) — Cigani vendarle niso najslabše, kar se lahko pripeti poštenemu slovenskemu domorodcu: pri Jurčiču je Cigan Samol pravi junak proti domači značajski pokveki Petru Kozjaku. Kdo se nam javi za negativne vloge v literaturi in v življenju potem, ko dokončno preženemo Cigane? — **Miran Hladnik**, 16. nov. 2006*

Leta 2003, ko sem skupaj s soavtorji v berilo *Svet iz besed 5* (<http://www.svetizbesed.com/index.php?t=zgodba&i=165>) vključila pesem romske deklice **Jelenke Kovačič**, sem se zaradi pravilnega poimenovanja obrnila po nasvet v EU. Pravilno pojmovanje je Romi, kljub temu, da je na začetku EU tudi sama uporabljala drugo besedo za poimenovanje. **Jelenka Kovačič** je pri dvanajstih letih napisala pesniško zbirko z naslovom *Domislin pe pu mande / Pomisli name* (1999). Pesem v slovenščini ima naslov *Ciganka* in v romščini *Romnji*. Avdio in video posnetek sta tudi na spletni strani. Gre za primer večkutlurnega besedila, ki smo ga interpretirali na številnih seminarjih doma in v tujini.

Jelenka Kovačič: ROMNJI

Po ulici vaso mandre romanja kerne, / ka hinjum Romnhi. / Meni hinjum manuš i ma phro ime. // Manuša mange hiken stolu prsti, / ka hinjim Romni. / Hile mre love drugačno? // Uravu bari tamno kiklja, / ka naj Romnjani. / Kane na hinjaš mengeri, šunaven pe Roma.

Jelenka Kovačič: CIGANKA

Na ulici se za mano psovke vrste, / ker sem ciganka. / Jaz sem človek in imam svoje ime. // Ljudje mi gledajo pod prste, / ker sem ciganka. / Je moj denar drugačne vrste? // Oblečem dolgo temno krilo, / ki ni cigansko. / Zdaj nisi naša, se cigani oglasijo.

Včeraj, 16. novembra, je bil tudi svetovni dan strpnosti. — **Milena Mileva Blažič** <milena.blazic@guest.arnes.si>, 17. nov. 2006

Ježek je napisal precej pesmi o ciganski tematiki (*Ciganska balada, Romova usoda, Kruta ljubezen* ...). Na svojih vandranih je nedvomno z Romi prijateljeval. Vendar je večina ciganskih pesmi črnih in v vseh kraljuje smrt, ki usodno poseže v ljubezen. Nedvomno jih je bilo veliko petih. Kitice so orimane na žensko, a refren na moško rimo.

KRUTA LJUBEZEN: Ciganska pesem
(spesnil Frane Milčinski – Ježek, uglasbil Jani Kovačič)

Ubij me in srce izgrebi:
v dlani še bo klicalo po tebi.
Ko tolklo ti ob bele bo roke,
pljuni na moje srce!

[Refren]

Na zdravje brat, izpij do dna!
Ljubav življenje nam sladka.
Kako bi prazen bil ta svet,
če ne imeli bi deklet.
Ko pride pote bela smrt,
srce izgledal ti bo krt,
ne bo ljubavi zate več
in vse bo preč, bo preč.

Praviš, da si mi nevesta,
praviš, da si vsa le meni zvesta.
Ko pa poljubljat kodre ti hitim,
v njih vonj je še tujih blazin.

[Refren]

Saj živeti ni mi moči,
ko pa umrem, nika, nika ne joči!
Ko druge grobe kiti cvetja šop,
tvoj pes naj razgrebe moj grob.

[Refren]

Še ena iz ciganskega cikla in temne usode ljubezni je ROMOVA USODA: Starodavna balada (spesnil Frane Milčinski – Ježek, uglasbil Jani Kovačič). Pesem prežema temno baladno vzdušje. Večina verzov je desetzložnih z rimo a-a-b-b z refrenom *Jojme, moja Jona, / vila iz teme*. Tudi v programu *Pesmi ljubezni & obupa* sem napravil nekaj romsko-ciganskih (npr. EJ, ČE BI IMEL in IN ČE BOM KDAJ). — **Jani Kovačič** <Jani.kovacic@siol.net>, 18. nov. 2006

Ob aktualnosti romske problematike naj še jaz povem, da sem napisal travestijo Sardenkove pesmi *Cigan*. Travestijo sem napisal za *Toti list*, humoristično prilogo *Večera*, kjer so mi jo v 19. številki objavili 9. 5. 2002. Kasneje je travestija doživela še glasbeno izvedbo, zapel jo je **Janez Bele**. — **Boštjan Škorjak** <skorjak.bostjan@gmail.com>, 19. november 2006

V soboto, 18. novembra 2006 je bila v Kulturnem domu v Črnomlju predstavitev tretje knjige Kulturnega romskega društva Vešoro iz Lokev pri Črnomlju. Njen naslov je *Belokranjske in romske pravljice*, izbrala in prevedla (v romski oziroma slovenski jezik) jih je **Madalina Brezar**. Spremno besedo je napisal **Marjan Lampret**. **Madalina Brezar** nastanek knjige opisuje takole: »V kulturnem društvu Vešoro smo se odločili, da zapišemo nekaj romskih pravljic oziroma pripovedi. To nalogo je društvo zaupalo meni. Romske pravljice sem zapisala po pripovedovanju svojih staršev, njim pa so jih povedali njihovi stari starši. Za objavo v knjigi sem izbrala še nekaj slovenskih ljudskih pravljic. Te sem izbrala iz knjige *Sto belokranjskih*, ki jih je zapisal **Lojze Zupanc**, ko je kot učitelj služboval v Beli krajini.« S to knjigo želi naše društvo približati romske pravljice slovenskim otrokom, slovenske pa romskim. Kakor mi je znano, Romi bolj slabo poznajo slovenske pravljice, slovenski pa doslej sploh niso nič vedeli o naših. Vladalo je mišljenje, da mi sploh nimamo pravljic. Ta knjiga naj bi tako pripomogla k boljšemu poznavanju obeh kultur. Pripomogla naj bi tudi k širjenju branja med Romi. — **Majda Koren** <strudelj@gmail.com>, 19. nov. 2006

Pred kratkim sem zasledila, da je izšla knjiga *Belokranjske in romske pravljice* (avtorice **Madaline Brezar**). Mi morda lahko kdo pove, kje bi jo lahko kupila? V knjigarnah je ni. — **Andreja Rutar** <neja.rutar@siol.net>, 4. dec. 2006

Na predstavitvi knjige sem bila bolj ali manj po naključju in novicko poslala na *slowlit*. Ne gre za pomemben umetniški projekt, je pa knjiga se kako pomembna pri, kakor radi recemo, »gradnji mostov« med kulturami. Avtorico **Madalino Brezar** najdete na naslovu Lokve 30, 8340 Crnomelj, tel. 07 305 30 69 in verjetno lahko kar pri njej naročite knjigo. — **Majda Koren** <strudelj@gmail.com>, 5. dec. 2006

Sicer nimam romskih pravljic v slovenščini, imam pa *Romské pohádky (Romske pravljice)* v češčini. Izšle so pri založbi Fortuna v Pragi leta 1999. Knjiga ima 310 strani in vsebuje 71 romskih pravljic. — **Jože Lipnik** <joze.lipnik@uni-mb.si>, 5. dec. 2006

http://www.arnes.si/novice/2006_11_24_kultura-sozitia.html– *Možnost sožitja med različnimi skupnostmi v luči problematike ambruškega konflikta*, 21. novembra 2006. Video posnetek okrogle mize v okviru serije *Kultura sožitja* na Filozofski fakulteti v Ljubljani (takojšnji ogled filma na Arnesovem strežniku). — https://webklip.klipping.si/stream/raw?id_user=2623&id_file=3218986 in https://webklip.klipping.si/stream/raw?id_user=2623&id_file=3218568 pa sta povezavi do video-posnetkov novinarskih javljanj (RTVSLO in POPTV) s priveditve na FF. — **Miran Hladnik**, 25. nov. 2006

http://www.mladina.si/tehdnik/200531/clanek/slo-slovinci_in_romi-sinisa_gacic/img/barcica_display.jpg – Stran iz knjige *Barčica – slovenske ljudske pesmi za otroke*, izšle pri založbi Erimas leta 2003. Ta ljudska pesem je služila kot navdih pri izdelavi zmagovalnega proglosa na temo *Romi* (<http://www.mladina.si/projekti/proglas/razpisi/05-romi/img/pdf/01.pdf>), ki ga je leta 2005 razpisal tednik *Mladina*. Ostali izdelki na to temo so dosegljivi na <http://www.mladina.si/projekti/proglas/razpisi/05-romi/>. Več o tem, kaj je Proglas, na <http://www.mladina.si/projekti/proglas/>. — **Matjaž Zaplotnik**

Poenostavitve klasične evropske poezije v prozi

Zadnje case se ukvarjam z didaktično zagonetko, kako približati našim srednjemolcem recepcijsko zahtevno starejšo klasično poezijo. Ena od možnosti, ki jo je nakazal ze prof. **Karel Ozvald** leta 1905, je prestavitev verzov v prozno obliko. Ta način prakticirajo tudi italijanski didaktiki, ko npr. skusajo približati Dantejevo *Bozansko komedijo*. Sam navajam nek drug primer iz soneta pesnika Angiolierija:

Original (*Originale*):

S'i' fosse foco, arderai 'l mondo;
s'i' fosse vento, lo tempesterei;
s'i' fosse acqua, i' l'annegherei;
s'i' fosse Dio, mandereil' en profondo ...

Poenostavitev v prozi (*Riduzione in prosa*):

Se io fossi fuoco, brucerei il mondo;
se fossi vento, lo tormenterei colle tempeste;
se fossi acqua, io lo annegherei;
se fossi Dio lo manderei nell'abisso ...

Zanima me, ce me kdo lahko napoti na podobne didaktične poenostavitve starejše francoske, angleske in nemske knjizevnosti, za kar mu/ji ze vnaprej izrazam neskončno hvaleznost. — **Zoran Božič** <zoran.bozic@guest.arnes.si>, 22. nov. 2006

Objave v periodiki

Delta, revija za ženske študije in feministično teorijo 12/12 (2006).

Tu je ndr. objavljen članek urednice **Eve D. Bahovec** Kaj je avtorica?

Društveni bilten SSS Letter No. 60, October 2006 je dosegljiv na

<http://www.arts.ualberta.ca/~ljubljana/newslets/106-60.html>.

Slovene Studies (2006/1–2)

Nova številka prinaša med drugim študijo **Alojzije Zupan Sosič** The Contemporary Slovene Novel and Gender Identity in recenzije knjig **Marka Jesenška**, **Rade Lečić** in **Johna K. Coxa**. Preberemo jih lahko tudi na spletnih straneh Society for Slovene Studies

<http://www.arts.ualberta.ca/~ljubljana/reviews.html>. — **Miran Hladnik**

Slovensko jezikoslovje danes / Slovenian Linguistics Today. Ur. Ada VIDOVIČ MUHA. Posebna številka *Slavistične revije* LIV (2006).

Dvojezična posebna številka na 744 straneh prinaša 23 prispevkov o slovnici in slovarju, besediloslovju in publicistiki ter sociolingvistiki. — **Miran Hladnik**

Jezik in slovstvo 51/3–4. Dvojna tematska številka *Jezikovne situacije* (ur. Marko Stabej)

Letošnja dvojna številka *Jezika in slovstva* v branje ponuja osem razprav, eno oceno in tri poročila. Razprave so precej različne, vse pa se na tak ali drugačen način ukvarjajo z opisom posameznih jezikovnih situacij. Z objavljenimi razpravami želimo ponuditi informacije o vidikih nekaterih jezikovnih situacij, ki so v našem prostoru morda nekoliko manj splošno znane, pa zato, upamo, toliko bolj zanimive. Jezikovna situacija je termin, ki se v jezikoslovju (predvsem v sociolingvistiki) pa tudi v drugih humanističnih vedah kar pogosto uporablja, pojmovno pa je precej raznorodno. Njegova teoretična in metodološka raznorodnost se jasno zrcali tudi iz pristopov avtoric in avtorjev posameznih razprav v tematski številki *JiS*. Vsak opis jezikovne situacije je namreč razpet med znanstveno težnjo po objektivnosti po eni strani in raziskovalčevo optiko po drugi strani. Optika usmerja avtorjev pogled v skladu z njegovim zanimanjem, vednostjo in teoretskimi prepričanji – najbrž pa so nekje v ozadju zmeraj tudi druge avtorjeve vrednote, čeprav se mora avtor ravno pri opisovanju jezikovnih situacij vplivu ideološkega prepričanja najodločneje upreti.

Zapletenost naloge je morda še najbolj očitna pri opisu zgodovinskih jezikovnih situacij. S tem se ukvarja razprava KOZME AHAIČIČA – kaj storiti, ko imamo podatkov toliko, kolikor jih pač imamo, do novih pa brez naključne sreče ne moremo? Izkaže se, da jih je treba povezati v učinkovito mrežo ter se pri interpretaciji podatkov razsodbiti. Druga razprava ALEŠA POGAČNIKA je najbolj globalna (in najbolj posplošujoča) v tej tematski številki. Z analizo načinov zapisovanja različnih jezikov po svetu pokaže raznolikost jezikovnih situacij po svetu, hkrati pa globalno veljavo nekaterih načel. Avtor se dotika tudi našega

(ne)razumevanja teh situacij, o katerem sklepa po problematičnosti načel zapisovanja tujih jezikovnih sestavin v Slovenskem pravopisu. TANJA PETROVIĆ se v svoji razpravi ukvarja s situacijo, kjer je slovenščina v vlogi, ki je ponavadi nismo vajeni opazovati – v vlogi dominantnega jezika z močno asimilacijsko močjo. MAJA BITENC raziskuje vitalnost slovenskega jezika v izseljenski situaciji skozi podobo podatkov, pridobljenih od udeležencev dopolnilnega pouka slovenščine – ti pa so živa prihodnost jezika. Razprava JANJE BAN in TINE ŠPELKO prinaša rezultate akcijskega raziskovanja med argentinskimi Slovenci in dopolnjuje sliko vitalnosti slovenščine zunaj avtohtonega naselitvenega področja. — Zadnje tri razprave se ukvarjajo z drugačnimi okolji in drugimi jeziki. ANNA KOLLÁTH predstavlja jezikoslovni in jezikovni model, ki presega državne in miselne meje glede madžarskega jezika in ga vzpostavlja kot delujoči sodobni kontinuum; sprašuje se, ali ni ta koncept uporaben tudi za druge evropske jezike s podobno usodo. JORDI MAGRINYÀ DOMINGO razgrinja situacijo šestih avtohtonih manjšinskih jezikov v Španiji, pri čemer se dotakne nekaterih ključnih vprašanj sodobnega sociolingvističnega dogajanja v Evropi – glede določanja mej med jeziki in njihovega uveljavljanja v uradni rabi ter v javnosti. JACEK WARCHALA se posveča sintezi poljske jezikovne situacije; sledi časovnim spremembam v pojmovanju jezikovne zvrstnosti in ugotavlja spremembe v jezikovnem vedenju in vrednotenju jezikovnih različic v poljski družbi 20. in začetka 21. stoletja. Razprava se v marsičem teoretsko razlikuje od pogledov, običajnih v slovenski jezikovni in jezikoslovni situaciji.

Sklenemo lahko takole: jezikovne situacije so si zelo podobne v tem, da je vsaka različna; toda posamezni elementi so si tudi v zelo različnih situacijah zelo podobni. — *Marko Stabej* <marko.stabej@ff.uni-lj.si>

[Vse, ki si želijo vsebino *JiS*-a prebirati takoj ob izidu, pa še niso naročeni na revijo, vabimo, da z letom 2007 postanejo naročniki revije. Zadostuje e-sporočilo na matjaz.zaplotnik@siol.net relevantnimi podatki (ime, natančen poštni naslov ter naročniški status – redni naročnik, član Slavističnega društva ali študent). Za več informacij si oglejte <http://www.jezikinslovstvo.com/>. — *Matjaž Zaplotnik*]

Splet

<http://www.ff.uni-lj.si/publikacije/ucbeniki/mh/galeri67/index.html> – Fran Jaklič, Lea Fatur in Boža Krakar-Vogel so literarne teme, drugi fotografski motivi so iz narave (Mašun, Volovja Reber, Due Pizzi). — *miran*

<http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/galeri68/index.html> – fotoreportaža z nedavnega slavističnega popotovanja iz Litije do Čateža 9. 11. 2006. Počasi pripravimo in na splet postavimo še popotovanjske literarne in kulturnozgodovinske informacije. — *miran*

<http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/galeri68/target0.html> – Popotovanje iz Litije do Čateža 1958, foto Cene Omerzel. Po zaslugi fotografa in Marka Kranjca je razrešena identiteta naslednjih popotnikov (od leve): stoji Sl. Fatur, s čepico je Andrijan Lah, pod njim Oblak, najbolj desni od te skupine je Jan Petr, na vogalu hiše sedi Franc Zadravec, zraven njega Anton Slodnjak, obrača se Anka Slodnjak, srednja od treh spredaj je Pogačar, skrajno desno Emil Štampar. — **miran**

<http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/aktualno/kronika/Zalna%20%20Pogorelec/index.html> – 24 fotografij z žalne seje za prof. dr Bredo Pogorelec, ki je bila 4. oktobra 2006.

http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/aktualno/kronika/meni_kronika.htm – Kronika prireditve na FF. — Na oboje je opozoril **Matjaž Rebolj** <Matjaz.Rebolj@ff.uni-lj.si>

<http://www.uni-lj.si/kakovost> – Na tem spletnem mestu lahko pobrsKate po prispevkih o visokem solstvu, raziskovanju, studentih, profesorjih, kakovosti. Za pregled vsebine pogledjte zemljevid strani / site map. — **Bogomir Mihevc** <Miro.Mihevc@uni-lj.si>

http://www.primorski.it/archivio/19_11_2006/KOMENTARJI/KOM01.html – Miran Košuta, predsednik Slavističnega društva Slovenije, članek iz *Primorskega dnevnika*.

<http://www.jezikinslovstvo.com/> – Na ažuriranih spletnih straneh revije *Jezik in slovstvo* si lahko že preberete izvlečke, uvodnik in uvodno razpravo letošnje dvojne tematske številke o jezikovnih situacijah, ki jo je uredil Marko Stabej. V PDF formatu je od danes v celoti dostopen lanski 50. letnik revije in prva letošnja številka. Opozoriti želim še aplikacijo iskanja po povzetkih, ki jo omogoča spletna stran JiS-a. Z iskalnikom na <http://www.jezikinslovstvo.com/04.asp> si lahko brskanje med razpravami zadnjih štirih letnikov revije (in njihovimi avtorji) močno olajšate; uporabljate lahko tako slovenske kot angleške iskalne pojme, saj zna aplikacija iskati po izvlečkih v obeh jezikih. — **Matjaž Zaplotnik**

<http://www.bukla.si/index.php?prikaz=uvodnikBukla> – *Bukla*, brezplačna revija o dobrih knjigah in multimediji. Uvodnik s knjižno inventuro leta 2006: naj nedogodek leta – revija Bukla ni dobila podpore na medijskem razpisu Ministrstva za kulturo.

<http://www.airbeletrina.si/> – Literarni dvomesečnik Študentske založbe *airBeletrina* (Literarna letalska družba) je končal z izhajanjem v tiskani obliki in se v celoti preselil na splet. Spletna stran bo objavljala novice o literarnih novostih ter življenjepise, reportaže ipd. s slovenske sodobne literarne scene. — **Matjaž Zaplotnik**

<http://www.springer.com/journal/10583> – Prost dostop do didaktične revije *Mladinska književnost v izobraževanju* (*Children's Literature in Education*). Kliknite na »Online Version Available«. — **Milena Mileva Blažič**

<http://www.irscl.ac.uk/index.htm> – Informacije v zvezi z mednarodnimi konferencami na področju mladinske književnosti. — *Milena Mileva Blažič*

<http://groups.yahoo.com/group/slovlit/> – Na tem naslovu še vedno stoji spletni arhiv slovenistične diskusijske skupine *SlovLit* iz obdobja njenega začetka (sept. 1999–feb. 2000), ko je skupina gostovala še na *Yahoo*-jevem strežniku in je imela predvsem debatni značaj. Kdaj se spleta pokukati sem po spoznanje, katere stvari so se v razmahu sedmih let močno spremenile, katere teme pa so obstale praktično na isti točki. Arhiv slovlitovskih sporočil od 2000 do sodobnosti pa je dosegljiv na <http://mailman.ijs.si/pipermail/slovlit/>. — *Matjaž Zaplotnik*

http://www.uem.gov.si/si/javna_narocila/javni_razpisi/?tx_t3javnirazpis_pi1%5B%5D=46 – Urad za enake možnosti objavlja razpise za sofinanciranje projektov za leto 2007.

<http://www.slowwwenia.com/> – Portal *Slowwwenia* ima nov iskalnik (gl. tudi <http://www.iskanje.si/>), ki za zdaj pokaže sicer manj kot <http://www.najdi.si/>, vendar kakšno reč tudi zanimivo drugače.

<http://www.kanalmladih.com/> – *Kanal mladih*, kjer je v rubriki *Kultura & umetnost* solidno zastopana slovenska književnost. — *miran*

<http://www.raziskovalec.com/isci/isciprevod.htm> – avtomatski prevajalnik iz slovenščine v angleščino in obratno. Lahko prevaja povedi, dolge do 200 znakov.

<http://www.mladina.si/dnevnik/89298/> – Priljubljen odprtododni pregledovalnik spleta Firefox je odslej na voljo v posodobljeni in nadgrajeni različici Firefox 2. Pregledovalniku se lahko poljubno dodajo številni dodatki, ki uporabniku olajšajo pregledovanje spleta. Eden od dodatkov je na primer *Slovar za slovenski jezik*, ki omogoča slovensko črkovanje. Več podatkov na navedeni in naslednji povezavi. — *Jaka Železnikar*

<https://addons.mozilla.org/firefox/3046/> – *Slovar za slovenski jezik* (pod licenco GNU GPL), ki več odprtododnim brskalnikom omogoči popolno delovanje v slovenskem jeziku. Navedeni slovar temelji na slovarju, ustvarjenem za OpenOffice.org, katerega avtorji so Amebis, d.o.o., Tomaž Erjavec, Aleš Košir, Primož Peterlin in Robert Ludvik. — *Matjaž Zaplotnik*

<http://195.250.216.58/odljudnez.net/> – Odljudnež: spletni trenutnik (spletni naključnik ipd.): vsak trenutek spreminjajoči se spletni časopis. Pritisni tipko osveži za novo svežo številko. Bralske odzive sprejema saso.tepina@logos.si. — *miran*

<http://www.centerslo.net/slvnforum/replies.asp?FID=2&MID=2038> – nemoderirana debata na slovenističnem forumu o načinih opravljanja boja najtežjih izpitov na slovenistiki. — *Rok Janežič* <rok.janezic@guest.arnes.si>

<http://www.intratext.com/> – Projekt *IntraText*, za katerega skrbi Alessandra Allegretti. Do zdaj se je v njem nabralo 6761 besedil 712 avtorjev v 40 jezikih.

Izmed slovenskih avtorjev so dosedaj vanj vključeni: A. T. Linhart, J. Cigler, S. Gregorčič, F. Prešeren, J. Stritar, J. Svetokriški, P. Trubar, V. Vodnik, J. Žemlja, J. Alešovec, J. Jurčič, J. Kersnik, F. Levstik, J. Sket, J. Stritar, F. Kočever, I. Tavčar, J. Trdina, M. Malovrh in I. Cankar. Priprava slovenskih besedil uspeva, čeprav urednica Alessandra Allegretti ne zna nič slovensko. Program izdela slovar besedila in zanimivo statistiko

(<http://www.intratext.com/ixt/SLV0030/STAT.HTM>). — *miran*

<http://collection.eliterature.org/> – *Electronic Literature Collection*, antologija 60 del »elektronske književnosti« pod licenco cc (creative commons). Vključeni so hipertekstna fikcija, kinetična poezija, generativne in kombinatorične oblike, omrežno pisanje, codework (?), tridimenzionalna dela, pripovedne animacije. — *miran*

http://leoalmanac.org/journal/vol_14/lea_v14_n05-06/tpeterson.asp – Če koga zanima izraz 'codework', svetujem, da pogleda to stran. — *Jaka Železnikar* <jaka@jaka.org>, 13. nov. 2006

Slovenski literarni zgodovinarji v slovenski *Wikipediji*

V diplomskem seminarju na ljubljanski slovenistiki se letos ukvarjamo s pisanjem gesel za slovensko spletno enciklopedijo. Tema so slovenski literarni zgodovinarji. Na ogled so že prvi štirje »referati«, tj. gesla:

Ivan Prijatelj (http://sl.wikipedia.org/wiki/Ivan_Prijatelj),
France Kidrič (http://sl.wikipedia.org/wiki/France_Kidri%C4%8D),
Anton Slodnjak (http://sl.wikipedia.org/wiki/Anton_Slodnjak) in
Marja Boršnik (http://sl.wikipedia.org/wiki/Marja_Bor%C5%A1nik).

Od prej so tu že Bernik, Hladnik, Kos, Čop, v delu pa je še naslednjih 30. Gesla bomo še popravljali in dopolnjevali; Wikipedija sprejema tudi utemeljene popravke drugih uporabnikov.

Referenti si pred vnosom gesla ogledajo navodila za pisanje biografskega gesla (http://sl.wikipedia.org/wiki/Wikipedija:Biografski_%C4%8Dlanek), kako vnašamo v članek slike, pa na <http://sl.wikipedia.org/wiki/Wikipedija:Slike>. Glede strukture geselskih člankov se zgledujejo pri že objavljenih.

Kako so se lani v seminarju šli podobnih reči zgodovinarji, vidimo na http://sl.wikipedia.org/wiki/Uporabnik:Proseminar_2005. — *Miran Hladnik*, 22. nov. 2006

Seminarski in Wiki-projekt z naslovom *Slovenski literarni zgodovinarji* ima zdaj na enciklopediji svojo pogovorno stran

http://sl.wikipedia.org/wiki/Wikipedija:WikiProjekt_Slovenski_literarni_zgodovinarji.

Napovedujejo se obdelave naslednjih gesel:

Silva Trdina, Franc Zadavec, Boris Paternu, France Pibernik, Fran Petre, Viktor Smolej, Taras Kermauner, Matjaž Kmecl, Helga Glušič, Jože Koruza, Jože Pogačnik, Peter Scherber, Tone Pretnar, Andrijan Lah, Marija Mitrović, Mirko Rupel, Gregor Kocijan, Marjan Dolgan, Silvija Borovnik, Jožica Čeh, Marko Juvan, Miran Štuhec, Igor Saksida, Aleksander Bjelčević, Irena Novak-Popov, Alojzija Zupan-Sosič, Boža Krakar-Vogel, Janez Rotar, Zdzisław Darasz, Jože Lipnik, Zvonko Kovač in Ivan Grafenauer. Drugo leto pa še ostali.

Vabljeni k morebitnim popravkom in dopolnilom! V gesla lahko posega neposredno vsakdo. — *Miran Hladnik*, 23. nov. 2006

Prijavnica

za članstvo v Slavističnem društvu Slovenije. Podpisana prijavnica pomeni, da član sprejema Pravila Zveze društev Slavistično društvo Slovenije, objavljena na spletnih straneh društva <http://www.ff.uni-lj.si/slovjezsds/pravilasds.html>.

S članstvom v Slavističnem društvu Slovenije pridobite zlasti **pravico do informiranosti** ter možnost **popularizacije dosežkov stroke, povezovanja znanosti s prakso in stika z ostalim članstvom**. Med članske ugodnosti pa sodita poleg vsakomesečne *Kronike* (<http://www.ff.uni-lj.si/slovjezsds/kronika.html>), znižanih naročnin na *Jezik in slovstvo* (16,50 € nam. 20,50 € oz. 3954 SIT namesto 4913 SIT*) in na *Slavistično revijo* (15,50 € nam. 20 € oz. 3714 SIT nam. 4793 SIT*) še popust na knjige Založbe ZRC SAZU (<http://zalozba.zrc-sazu.si/>) ter občutni popust pri kotizacijah za udeležbo na slavističnem kongresu in seminarju mentorjev za Cankarjevo tekmovanje (<http://www.ff.uni-lj.si/slovjezsds/ct.html>).

Člani Slavističnega društva Slovenije z istimi ugodnostmi postanejo tudi vsi tisti, ki se včlanijo v svoje pokrajinsko slavistično društvo in članarino poravnajo na njegov račun.

Ime in priimek:

Natančen zasebni naslov:

Elektronski naslov:

Izobrazba in delovno mesto:

Ustanova/zaposlen na:

Datum:

Podpis:

Članarino za leto **2007 (16 € oz. 3834 SIT*)** nakažite s plačilnim nalogom na račun Zveze društev Slavistično društvo Slovenije št. 02083-0018125980. Zaradi hitrejše identifikacije naj bo na nakazilu vaše polno ime in kraj bivanja. Dodatna pojasnila daje računovodkinja Helena Kenda, Ljubljanska cesta 3, 4240 Radovljica (helena.kenda@siol.net, tel. 04 532 0180, 04 532 0182 in mobilnik 040 692 829). Novinci pošljite prijavnico na naslov Slavistično društvo Slovenije, Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana, lahko pa po elektronski poti na milena.blazic@guest.arnes.si ali preko obrazca na <http://www.ff.uni-lj.si/slovjezsds/prijavnica.html>.

Vabimo vse, ki bi želeli sproti zastoj prejemati obvestila o različnih prireditvah, predavanjih in tiskovnih konferencah oziroma diskutirati na literarne, jezikovne, humanistične, izobraževalne teme, da se prek spletne strani <http://mailman.ijs.si/listinfo/slovlit> vključite v elektronsko diskusijsko skupino *SlovLit* oz. sporočite svoje e-naslove na miran.hladnik@guest.arnes.si. Arhiv slovlitovskih objav od leta 2000 dalje je na naslovu <http://mailman.ijs.si/pipermail/slovlit/>.

* Vsi zneski so preračunani po centralnem paritetnem tečaju 1 € = 239,640 SIT in veljajo za leto 2007.